

Izhaja ob 4. zjutraj.
Stane mesečno Din 55.—; za ino-
semstvo Din 40.— neobvezno.
Oglaš po tarifu.
Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica št. 5/L.
Telefon št. 3073 in 3064; ponoči tudi
št. 3034.
Rokopisi se ne vračajo.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravišče: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 3036.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 4. — Telefon št. 3498
Podružnici: Maribor, Aleksandrova
št. 13 — Celje, Aleksandrova cesta
Račun pri poštnem čeku: Ljubljana
št. 11.343 — Praha čisto 78.180.
Wien, Nr. 105.341.

Ljubljana, 27. septembra.

Se vedno nimamo avtentičnih, niti
oficijelnih niti oficijoznih poročil, kaj je
z našo demaršo v Sofiji, izrečeno o pri-
liki komitskih napadov in Djevdjeliji in
na železniški progi. Prav tako seveda ni
razvidno, koliko je resnice na bolgar-
skem odgovoru, ki ga listi prestolice
označujejo za nezadovoljivega.

Vprašanje naših odnosov z Bolga-
rijo je tako važno in kočljivo, da va celotna
naša javnost motri z največjo
pozornostjo in da po pravici pričakuje
od vnaganja ministrstva točnih obvestil
o tako važnih stvareh, kakor je demar-
ša v Sofiji. Gotovo ni v našem interesu,
ako se javnost vznemirja z nezanesljivi-
mi dnevnimi vestmi, ko bi jo mogla
uradna pojasnitev situacije spraviti na
pravo pot, pa makar z nerazveseljivi-
mi konstatacijami.

Komaj se je nekoliko poleglo razbur-
jenje zaradi atentatov in djevdjeljskem
okraju, je že sledil nov atentat v Koča-
nah. Kočane so v neposredni bližini bolgar-
ske meje, tako da je tjakaj mogoče
prispeti po goratem terenu brez posebnih
težav. Kakor Djevdjelija so tudi Koča-
ne del onega predela na našem jugu,
kamor je prevratna organizacija makedon-
stvujuših koncentrirala svojo tero-
ristično akcijo. Ni se mogoče ubraniti
vtisa, da gre za sistematično priprav-
ljeno akcijo, ki naj znova poslabša od-
nošaje med Bolgarijo in Jugoslavijo, in
sicer baš sedaj, ko so se pričeli spričo
obojeustranskega iztreženja izdatno
boljšati.

Jasno je bilo od vsega početka, da
bodo v Bolgariji zoper prijaznostje z
Jugoslavijo do zadnjega oni, ki se štejejo
med makedonstvujušce. Zato je bilo
pričakovati, da bo od njih izšla in v
bodoče izhajala akcija, ki naj z vsako-
vrstnim terorjem onemogoči normalne
odnošaje med obema slovanskima drža-
vama na Balkanu. Prav tako je logično,
da bodo izvenbalkanski nasprotniki Ju-
goslavije iskali in našli pri makedon-
stvujuših pomoč in podporo za svoje
sovražne naklepe. Zato bomo mogli
vedno, sedaj in v bodoče predpostav-
ljati, da so bugarske bombe izdelane
in importirane tudi s pomočjo izvenbal-
kanskih denarnih virov.

Če je točno, da je bolgarska vlada
izjavila, da ne more odgovorjati za dela
makedonstvujuših, nas ta razlaga nikar
ne bo mogla popolnoma zadovoljiti.
Prav dobro vemo, kako močna je bila
v bližnji preteklosti makedonska orga-
nizacija v Bolgariji, tudi to nam je zno-
no, da je mogla postati tako močna le
vsled izdatne mnogostranske pomoči, ki
jo je dobivala od vladnih krogov v So-
fiji in po provinci. Makedonski teroristi
so postali naposled tako močni, da se
jih je bala sofjska vlada sama. Kljub te-
mu nas danes nihče ne more prepričati,
da Sofija ne more regulirati delovanja
makedonstvujuših v zakonite meje.
Bolgarska se je še nedavno izgovarjala,
da ji je makedonski element sami ne-
prijeten, ker je ekonomsko nepreskrb-
ljen, vlada pa mu spričo pomanjkanja
finančnih sredstev ne more oskrbeti po-
trebne eksistence. Zato smo z iskrenim
zadovoljstvom pozdravili sklep Društva
narodov, da se Bolgariji dovoli med-
narodno posojilo, s katerim naj naseli
emigrante v osrednjih in vzhodnih pre-
delih države ter jim zagotovi mirno
preživljanje, samo da jim ne da prilike,
da s pomočjo tega izvenbalkanskega po-
sojila ojači svojo teroristično akcijo čez našo
mejo. Bolgarija je res dobila posojilo in
ga pričela obračati v prid izselencem iz
Makedonije, Trakije in Dobrudže. Zato
pa je njena dolžnost, da nastopi zoper
nadaljevanje teroristične akcije makedon-
stvujuših, saj bi sicer izpodkopala
svoje lastne argumente, na osnovi kate-
rih je dobila v Ženevi posojilo. Nastopi
zoper makedonstvujušce je njena
dolžnost napram moderni civilizaciji, ki
vendar ne more več trpeti, da se za na-
rodnostne pretenzije vrši borba v onih
oblikah in po onih metodah, ki so bile
normalne v srednjeveškem barbarizmu
propadale Turčije. Bolgari vendar ne mo-
rejo vztrajati v tem, da ostane njihova
država še vedno oni stari Balkan krva-
vih pokoljev, zavratnih umorov in ko-
mitskih atentatov. Mi s svoje strani
protestiramo proti temu, da bi ta zapozneli
balkanizem zastrupljal atmosfero na na-
šem jugu in nas črnil pred svetom ne-
zasluženo in neutemeljeno.

Želimo tedaj, da nam Sofija lojalno
pomaga zatreti zadnje preostanke ko-
mitske akcije, ki ni nepremagljiva niti
sedaj, ko se poskuša skrivati za rafini-
rano organizacijo trojk in petk. V intere-
su ne le naše, marveč prav tako tudi
bolgarske bodočnosti je, da oficijelna
Bolgarija ne ostane pasivna ali celo na-
sprotnujoča, zakaj v tem slučaju bi s tem
samo pokazala, da se na tihem strinja s
stremljenjem in metodami onih, ki me-
čejo bombe v Kočanah, Djevdjeliji in
drugih središčih naše uprave.

Konkordat med Litvo in Vatikanom

Rim, 27. septembra. s. V Vatikanu je bil
danes podpisan konkordat med Litvo in
Sveto stolico.

Naraščajoča nervoznost v Beogradu

Odstranitev g. Vukičevića kot najbolj kritično vprašanje. — Nje-
gov prištasi sami bi ga radi zamenjali, da bi se s tem obdržali
na vladi. — Klerikalci pritiskajo na imenovanje podsekretarjev

Beograd, 27. septembra. p. Politični
dogodkov danes ni, splošna nervoznost
pa postaja tem večja, čim bolj se bliža
otvoritev Narodne skupščine. Za jutri
je bil napovedan prihod Stjepana Radi-
ća. Mesto nje ga pride podpredsednik
HSS Predavec, ki se udeleži konfe-
rence zastopnikov oblastnih odborov ter
stopi verjetno v stik tudi s političnimi
krogi. Jutri se vrača Ljuba Davidović
iz Bjeline v Bosni, kjer se je vršila ob
navzočnosti ministra Spaha in dr. Beh-
mena konferenca muslimanskih prva-
kov. Na tej konferenci je bila Davido-
viću izrečena popolna zaupnica ter je
enodušno bila odobrena ideja, da treba
čimprej zediniti vse demokratske ele-
mente v parlamentu. Na velikem shodu,
ki ga je posejilo več tisoč ljudi, pred-
vsem muslimanov, je Davidović ponovil
svoje odločno odklanjajoče stališče na-
pram g. Vukičeviću ter je dokumentir-
al, da smatra vlado pod vodstvom
Vukičevića za nemogočo.

Med radikali vlada stalno veliko vzne-
mirjenje. Nihče ne ve, kako se bodo
pri njih razvile notranje razmere. In-
terasantno je, da si g. Vukičević ni
upal že sedaj izzvati odločitve. Radikal-
ni klub je sklican na 3. oktobra ter pri-
dejo na sejo tudi vsi pašicevci. Vukič-
evićev pritiskajo, da bi se imenovanje
državnih podsekretarjev čimprej izvr-
šilo ter bi radi v ministrstvo prosvete

postavili kar dva: klerikalca Smode-
ja in še enega radikala. Skorajšnje ime-
novanje g. Smodeja zahtevajo zlasti
nujno slovniški klerikalci z ozirom na
ljublanske občinske volitve.

Precej pozornosti in komentarjev vzbuj-
ajo izjave klerikalcev, ki doma pišejo
glede svojega vstopa v radikalni klub
drugače, nego govorijo v Beogradu. Ni
čuda, da se pri Vukičevićevih ljudeh
pojavi sumnja, da ne postopajo kleri-
kalci iskreno.

Vprašanje skupščinskega predsednika
je še vedno predmet živahnih razgovor-
ov. Ni dvoma, da je kandidatura Ribar-
ja povsod sprejeta z veliko simpatijo.
Za dr. Perića so zaenkrat le kleroradi-
kali.

Zagreb, 27. septembra. n. Nocojšnji
«Hrvat» poroča iz Beograda: Centrum
vsega političnega položaja je sedaj oseba
g. Vukičevića. Napram njegovi osebi so
nepomirljivi i Davidović i pašicevci. Iz-
ključena je možnost, da bi cela DS in
cela NRS sodelovali z Veljo Vukičevi-
ćem. Razgovori političnih voditeljev se
suejo izključno okoli tega, kako odstra-
niti g. Vukičevića. Iščo se način, kako
vplivati na višja mesta, da se g. Vuki-
čević zamenja z drugo osebnostjo. Ako
se to do sestanka Narodne skupščine ne
posreči, bo sledila ataka v verifikacij-
skem odboru. Materijala za to je dovolj.

Pesimizem dr. Laze Markovića

Značilne izjave zagrebških novinarjev. — Situacija zavisi doce-
la od demokratov. — Politična slika se lahko iz temelja spre-
meni

Zagreb, 27. septembra. p. Danes se je
mudil v Zagrebu radikalni poslanec in
direktor glavnega radikalnega glasila
«Samouprave» dr. Laza Marković. Vaš
poročevalec je vprašal dr. Markovića,
kakšen je položaj Vukičevićevega kabi-
neta, nakar je dr. Laza Marković od-
vrnil:

«Del koaliranih strank »mišljeni so
demokrati« ne postopa po volitvah, ki
so jih tudi on vodil, korektno in raz-
mišlja o tem, ali naj ostane v koaliciji
z radikali ali pa naj to vladno kombi-
nacio razdere. Na programu sedanje vlade
so prešli demokrati mnogo večje šte-
vilo mandatov, kakor pa so jih imeli
preje. Če pa sedaj obrnejo tej politiki
hrbet, potem nastopi pač položaj, ki bo
iz temelja izpremenjen».

Na vprašanje, ali odgovarja resnici,
da se radikali približujejo Radiću, je
Marković odgovoril:

«Jaz o tem ne vem ničesar. Mislim pa,
da so te vesti vsekakor preuranjene.
HSS bi storila veliko pogreško, ako se
ona že vnaprej zveže s Pribečevićem in
Davidovićem, kajti za vsako politično
skupino je bistvenega pomena, ako ima
več izhodov iz situacije. Mi radikali na
primer ne bi nikoli izključevali vsake
kombinacije s stranko, ki šteje 60 po-
slancev. Naravno bi v tem slučaju po-
stavili svoje pogoje».

«Priznam, da obstajajo v radikal-
skem poslanskem klubu prepri. Ne ve-
rujem pa, da bi ti prepri mogli zadržati
radikalno stranko na njeni dosednji
poti, po kateri je šla s tolikimi uspehi».

Ogorčenje radi kulturne demontaže narašča

V Beograd stalno prihajajo deputacije, ki prosijo in grozijo radi
reduciranih gimnazij. — Intervencije SDS. — Vlada se je ustra-
šila ter obeta revizijo redukcijske odredbe

Beograd, 27. septembra. p. Vsak dan
se v Beogradu vrstijo deputacije, ki
ogorčeno protestirajo proti odredbi
prosvetnega ministra, s katero je bila izve-
dena uprav barbarska redukcija gimna-
zij. Najhuje so prizadeti prečanski kraji,
kjer je vlada s to odredbo pričela pravo
kulturno demontažo. Deputacije prosijo
in grozijo, prinašajo razne predloge, ki
kažejo ogromno poštrevnost prizade-
tega prebivalstva in mnoge izjavlja-
jo, da bodo starši izsilili nadaljevanje
pouka v zaprtih razredih. Medtem so
vse prizadete gimnazije dobile telegra-
fične naloge, da morajo 1. oktobra 5.
razred zatvoriti. Vlada je prišla
v velike neprilike, ker je seveda tudi pri-
stnik na vladne poslance ogromen. Zlasti
deputacije in predstavitve iz prečanskih
krajev prav odkrito izražajo svoje
mnenje, da gre tu za izraz hegemoni-
stičnega enostranskega režima, ki ga
predstavlja vlada g. Vukičevića, katero
tvorijo izključno Srbi in s pomočjo
slovenskih klerikalcev. Zelo energični
so tudi protesti iz Slovenije. Zlasti Ma-
ribor, Ptuj, Kočevje, Murska Sobota se

razburjeno upirajo. Iz Kočevja so poslali
profesorji gimnazije posebno izjavo, v
kateri povdarjajo, da so pripravljeni
prevzeti poduk v 5. razredu kot brez-
plačne nadure. Poslanci SDS so ener-
gično intervenirali pri namestniku pro-
svetnega ministra dr. Šumenkoviću
proti uknjenju slovenskih gimnazij. Po-
slanec Žerjav in Kramer sta poslala mi-
nistru Šumenkoviću obrazloženo pred-
stavko, v kateri apelirata na uvidevnost
ministra, opozarjata na obči nacionalni
in državni pomen reduciranih zavodov
ter ga pozivata, naj celo odredbo svo-
jega prednika opozove. Tudi od drugih
strani je ministru in ministrskemu
predsedniku došlo vse polno protestov. Da-
nes se je v Beogradu zglasila trideseta
deputacija, in sicer iz Kotora.

Pod pritiskom splošnega ogorčenja se
sedaj vlada umika ter izjavlja, da «ni
tako mislila» in da bo odredbo revidi-
rala. V parlamentarnih krogih se za-
hleva, da naj vlada odredbo v celoti
prekliče ter prepusti redukcijo gimnazij,
ako je mogoča in potrebna, Narodni
skupščini.

Pogajanja z Madžarsko

Beograd, 27. septembra. p. Sinoči se je vr-
šil v madžarskem poslaništvu svečan ban-
ket na čast jugoslovenskim in madžarskim
delegatom povodom pogajanj med Jugosla-
vijo in Madžarsko. Opaženo je bilo, da je
imel zunanji minister dr. Vojta Marinković
pri tej priliki zelo dolg razgovor z madžar-
skim poslanikom baronom Forsterjem. Iz
vladnih krogov se izve, da prevladuje med
obema vladama mnenje, naj bi se pogajanja
osredotočila na poglavitna vprašanja, ki
zanimajo obe državi in naj bi se zaenkrat
opustilo reševanje manjših spornih vpra-
šanj. V sedanjem trenutku gre za to, da se
med obema državama vzpostavi čim pri-
jateljski odnošaji.

V zvezi s sinočnim razgovorom z madžar-
skim poslanikom Forsterjem je imel dr. Vo-
ja Marinković danes popoldne sestanek z
ministrom trgovine in industrije dr. Spa-
hom.

HSS zahteva razpust zagrebškega obč. sveta

Zagreb, 27. septembra. p. Na jutrišnji
prvi seji novoizvoljenega občinskega sveta
bo Radić stavljal predlog, da se obč. svet
razpusti. Radić trdi, da so se tokom zad-
njih občinskih volitev dogodile velike pre-
vare in da je vladal skoro na vseh voličih
nezasišlan teror, tako da ne more biti go-
vora o svobodno izraženi volji zagrebškega
prebivalstva. Zato bodo predstavniki HSS
v občinskem svetu na jutrišnji seji predla-
gali, naj se ta občinski svet razpusti in naj
se razpišejo nove volitve, češ da je pri za-
dnjih občinskih volitvah zagrebško meščan-
stvo teroriziralo bloška klika. Ker so za-
hvevo po razpustu sedanjega občinskega
sveta in po ponovitvi občinskih volitev pr-
vi postavili zastopniki SDS, bodo na jutri-
šnji seji ti zastopniki podpirali predlog po
razpustu sedanjega občinskega sveta, kate-
remu se bodo pridružili tudi komunisti.

Zaključek jesenskega zasedanja Društva narodov

Predsednik zasedanja ugotavlja uspehe tritedenskega zborova-
nja. — Nenaden Briandov povratek v Pariz

Ženeva, 27. septembra (že.) Skupšči-
na Društva narodov je danes nadalje-
vala svoja posvetovanja in sklenila, da
se proračun za palačo Društva naro-
dov v Ženevi določi na 19.500.000 fran-
kov. Osnovan je bil poseben odbor, ki
ima nalogo, da prouči razne gradbene
načrte in izbere tistega, ki najbolj odgo-
varja praktičnim potrebam in estetskim
vidikom. Sklep tega odbora bo preložen
v ratifikacijo Svetu Društva naro-
dov.

Nadalje je skupščina odobrila prora-
čun Društva narodov za leto 1928., ki
znša 25.333.000 frankov. Skupščina je
nato pregledala delovanje prometne
konference in ugotovila z zadovolj-
stvom, da je dosegla konferenca v vseh
točkah dnevnega reda popoln uspeh in
mnogo doprinesla k čim ožjemu sode-
lovanju držav nečlanice Društva naro-
dov.

Skupščina je sklenila, da predloži prvi
konferenci, ki se sestane v Haagu, vpra-
šanje državne pripadnosti teritorialnih
voda in odgovornosti držav za škodo,
katero bi pretrpeli tuji državljani ali pa
tule blago na njihovem ozemlju.

Skupščina se je bavila tudi s predlo-
gom paragujske delegacije za pripra-
vo načrta kodifikacije mednarodnega
prava. Na predlog paragujskega dele-

gata Caballera je skupščina sklenila, da
se naprosi Svet, naj pozove odbor stro-
kovnjakov, da prouči vprašanje kodifi-
kacije mednarodnega prava in pripravi
do prihodnjega zasedanja zozadeven
materijal.

Nato je predsednik zasedanja, uru-
guajski delegat Guani, ugotovil srečne
uspehe Društva in posebno povdarjal
trdno voljo Društva narodov, da z vse-
mi sredstvi povspeši vprašanje razsodi-
šča in omejitve oboroževanja v čim
večji meri. Končno je Guani izjavil, da
je Društvo narodov dovolj prožno, da
upoštevava vse nasvete, zastopa vse in-
terese in sprejme vse impulze.

Ženeva, 27. septembra (be.) Plenum
Društva narodov je izvolil 5 članski od-
bor, v katerem je tudi zastopnik Ko-
lumbije Urutia, ki ima nalogo, da izbere
izmed devetih nagrajenih načrtov naj-
pripravnerega za zgradbo palače Dru-
štva narodov.

Briand je danes dopoldne nenadoma
odpotoval v Pariz, dasi je nameraval
prvotno ostati do konca tedna v Že-
nevi. Nemški zunanji minister dr. Stre-
semann se je udeležil še popoldanske
seje Sveta Društva narodov. (Glej po-
ročilo našega posebnega dopisnika v
Ženevi na 6. str. Ured.)

Poincaréjev in Jaspardjev odgovor Hindenburgu

Bajke o nemški nedolžnosti na svetovni vojni ne smejo ostati ne-
opažene in neovržene

Pariz, 27. septembra. d. Pri otvoritvi spo-
menika padlim v Heubweileru in Alzaciji, je
imel govor ministrski predsednik Poincaré,
ki je med drugim naglasil: Ne more se tajiti,
da predstavlja nasilno reševanje mednarod-
nih sporov z umorom in požigom razžaljenje
človečanstva. Kakor vsak trezen človek, si
tudi jaz iskreno želim, da bi napočil dan, ko
bo vojna le še proklet spomin na minule
čase. Toda ni odvisno le od nas, da pridemo
do tega. Kljub svoji dobri volji smo prisilje-
ni, da se branimo in pripravljamo na napa-
d sovražnikov. Če bi Francijo zopet zadela ne-
sreča, da bi postala žrtev zahrbtnega napa-
da, bi bila prisiljena, da se znova povrne k
svojem izvišenim čednostim, ki so jo rešile
v času svetovne vojne. Če želimo mir, mora-
mo brez odmora delati in nikdar obupavati
ter pozabiti vse trdote in nepravilnosti, ne
da bi pri tem pozabili veličine Francije in
junštva njenih sinov, ki ga nekateri omalo-
važujejo in njeje priznavati.

Bar-le-Due, 27. septembra. d. Ob pri-
liki ponovne izvolitve za predsednika gene-
ralnega sveta departementa Meuse, je imel
ministrski predsednik Poincaré govor, v ka-
terem je naglasil, da je prebivalstvo Lotar-
ingije mnogo bolj zainteresirano na miru,
kakor pa oni deli naroda, ki stalno govore o
miru. Pred letom 1914. se je sukala vsa fran-
coska politika le okrog obrambe proti napa-
dom od zunaj. Nihče ni želel niti imel pogu-
ma, da bi izzval in proglasil vojno. Ko pa je
bila vojna vsiljena, smo hoteli sovražnika sa-
mo zavrniti in vzpostaviti teritorialno in-
tegriteto Francije, pri čemer smo hoteli drža-
vi dati popolno sigurnost in povračilo za

utrpelo škodo. V tem vprašanju ne moremo
vzeti resno bajk. Preveč staršev in žen je
bilo že v prvih tednih svetovne vojne umo-
renjenih v zasedenih občinah, preveč hiš požga-
nih in uničenih, da bi Francosi ne čutili
dolžnosti, da protestirajo proti tem bajkam.
Hočemo pozabiti, ne moremo pa dovoliti laže.
Odkar so bile ustavljene sovražnosti, nas
vodi le ena misel, to je obnova izmorgane
Francije in opustošenih pokrajin.

Ostende, 27. septembra. d. Ministrski pre-
sednik Jaspard je imel ob priliki odkritja
spomenika belgijskemu državniku Beernaer-
tu govor, v katerem je med drugim nagla-
sil: Beernaertu, ki se je tako zelo trudil
za utrditev miru v Evropi in ki je v ta mir
tako trdno veroval, je bilo prihranjen brez-
primerno razočaranje, da bi doživel zlačin, ki
so ga čiste srca izvršili oni, ki so kršili
našo nevtralnost. Ni doživel več onih straš-
nih dni, ko so našo domovino izročili požig-
alcem in morilec, ki so jo opustošili. Nik-
dar ni poznal neopravičljive moritve žen,
staršev in otrok v zibelki. Prihranjeni so
mu bili časi, ko so nam sistematično izropali
našo industrijsko opremo. Ni učal ne Loc-
va ne Wiseta, ne Taminesa, ne Aerschota, ne
Dinanta. Njegove oči niso videle dolgih spre-
vodov naših sodržavljancev, ki so kakor suž-
nji v tisočih korakih v prognanstvo. Tudi
zadnja bridkost mu je bila prihranjena. Ni mu
bilo treba svoje ljubljene domovine braniti
proti sovražstvu in obrekovanju onih, ki se
trudovratno in neumorno prizadevajo, da z
lažjo in natolevanjem omalovažujejo belgijs-
ki heroizem in njegovo trpljenje.

Poplave v Švici in na Tirolskem

Ženevska okolica poplavljen na več kilometrov. — Žalostne
slike na Tirolskem. — Reševalne akcije

Buchs, 27. septembra. s. Železniški pro-
met med Sargansom in Buchsom ter med
Sargansom in Churjem je vzpostavljen. Ženev-
ska okolica je na več kilometrov poplavlje-
na. Polja so uničena, zlasti polja, ki so pre-
skrbnovala ženevski trg s sočivjem. V Ženevi
je Arve tako narasla, da so morali pri izli-
vu Arve v Rhone razstreliti most.

Bolean, 27. septembra. s. Po uradnih ve-
steh so dosedaj dospela sledeča poročila o
posledicah poplave reke Elzack: Deželna
cesta na Brenner je na štirih krajih preki-
njena. Samo tukaj znaša škoda dva milijona
lir. Spodnji del Klausena je poplavljen. Reka
Elzack je narasla za 4 m nad normalo. Cesta

med Franzensfeste in Mitterwalde nudi zelo
žalostno sliko. Kjer je bila prej cesta, je
sedaj nova struga reke. V bližini železniške
črtnice se vidi prevrnjena lokomotiva in
polog nje ostanke lesenega mostu.

Feldkirch, 27. septembra. s. Sinoči so raz-
strelili renski nasip pri Beendernu, da bo
moglo vodovje, ki je doseglo višino 4 m, od-
tekati. S tem bosta rešena nevarnosti kraja
Ruggelb in Bangs. Pri izlivu reke Ill so od-
prli nasip, da bo mogla tudi tam voda ote-
kati. Reševalna dela v Ruggelbu so bila zelo
težavna. Včeraj so mogli spraviti na varno
samo polovico prebivalstva. Danes so poteg-
nili vzdolž hiš vrvi.

Rakovski bo vendarle odpoklican

Pariz, 27. septembra. s. Havas poroča iz
Moskve: Svet ljudskih komisarjev je skle-
nil, da se Rakovski odpokliče. Vzrok za ta
sklep je baje pismo, ki ga je poslal Rakov-
ski Čičerinu, v katerem izjavlja, da noče
več prenašati časopisne kampanje, ki se vo-
di proti njemu. Predlagal je, da bi izmenjal
svoje mesto z ruskim poslanikom v Berli-
nu Krestinškim, ki pa je to kombinacijo
odločno odklonil.

Bolgarski kralj v Rimu

Rim, 27. septembra. s. Švedska kraljica,
ki je včeraj v spremstvu dveh dvornih dam
dospela semkaj, je danes nadaljevala svo-
je potovanje v Napoli. Ostala bo par dni v
Sorrentu. Semkaj je dospel tudi kralj Bo-
ris. Listi posvečajo njegovega bivanja v
Italiji veliko pozornost.

Kazenska preiskava proti Gajdi
Praga, 27. septembra. d. Listi poročajo,
da je vojaška prokuratura na podlagi do-
kumentov, ki jih je zaplenila policija pri
hišnih preiskavah ob priliki znane fašistič-
ne afeve v Pragi, uvedla zoper generala
Gajdo in več višjih oficirjev praške garni-
zije kazensko preiskavo. V poučenih kro-
gih zatrjujejo, da gre za težko škodo.

Tudi nemški socialisti proti sedanji poljski meji

Pariz, 27. septembra. d. V razgovoru z
novinarji je izjavil član nemške delegacije
pri Društvu narodov, poslanec Breitscheid
glede notranjega položaja Nemčije, da je
pri prihodnjih volitvah računati z znatnim
porastom socialnih demokratov na račun
demokratskih mandatov. Toda to ne bo
znatno spremenilo razmerja med desnico in
levico v novem državnem zboru. Glede od-
nošajev med Poljsko in Nemčijo je Brei-
tscheid izjavil, da se Nemčija nikdar ne mo-
re zadovoljiti s sedanji vzhodnimi meja-
mi. Socialna demokracija odklanja sicer
vsako spremembo potom nasilja uverjena,
da je mogoče odstraniti sedanjo napetost
med obema državama, ne da bi se sedanje
meje spremenile. To pa le na ta način, da
bi se difference, ki jih povzročajo te meje,
potom miroljubnih pogodb kolikor mogoče
zabrisale. Glede izpraznitve Porenja je na-
glašil, da se zavzema tudi nemška socialna
demokracija za čimprejšnjo izpraznitev.

Za neodvisnost Luksemburške

Pariz, 27. septembra. (pa.) Med Luxem-
burško in Francijo bo sklenjena prijateljska
pogodba, ki bo garantirala neodvisnost Lu-
ksemburške države.

SLS in Mestna hranilnica ljubljanska

Nekoliko stvarnega odgovora na klerikalne klevete

Ne bavi bi se s to zadevo, da nas ni do tega izjavila nedeljski »Slovenec«, v katerem objavlja SLS svoj volilni program in med drugim povdarja kot svojo zahtevo, da je treba napraviti »red« zlasti v Mestni hranilnici ljubljanski, kateri podtika, da ne vrši svoje naloge, da je postala »zakladnica samostojne demokratske banke«, utrpela pa s tem milijonske izgube, vsled česar je treba neljuzno preiskati vse te nerednosti in poklicati krivce na odgovor.

Odkločno povdarjamo, če kdo, je SLS zadnja, ki ima pravico glede Mestne hranilnice ljubljanske zahtevati kako remeduro. Kakor kaže zgodovina in dnevni dogodki, je bila

najhuška sovražnica Mestne hranilnice ljubljanske ves čas njene obstoja do danes uprav klerikalna stranka, ki je z vsami dopustnimi in nedopustnimi sredstvi delovala in še deluje na oviranje razvoja tega mestnega podjetja.

Dokazi: L. 1899. so bili v prvi upravni odbor in ravnateljsko Mestne hranilnice ljubljanske izvoljeni pristaši obeh političnih strank: »liberalci« in »klerikalci«. Ni pa trajalo dolgo in »klerikalci« so se začeli sam od sebe odklanjati od vodstva Mestne hranilnice, dasi niso imeli za to nobenega notranjega povišanja; kajti takratni večletni predsednik Fran Souvan je bil blaga duša, ki ni imel v meščanskih krogih nobenega neprijatelja. Pa že samo dejstvo, da je dal inicijativno za ustanovitve Mestne hranilnice in je to inicijativno tudi izpeljal »liberalni« župan g. Hribar in da je Mestna hranilnica zavod ljubljanske napredne občine, je dal klerikalcem zadosten povod, da so začeli ustanavljati i v Ljubljani i okolici svoje denarne zadruge, da bi z njimi preprečili dotok denarja v ljubljansko Mestno hranilnico.

V Ljubljani so osnovali »Vzajemno podporno društvo«, današnje »Vzajemno posojilnico«, in »Ljudsko posojilnico« ter osrednjo združeno organizacijo. Tem je sledila ustanovitve »Hranilnice kmečkih občin« in nato »Združena gospodarska banka«. Vsi ti klerikalni zavodi so bili v prvi vrsti ustanovljeni proti Mestni hranilnici ljubljanski.

Potom župnikov, kaplanov, organistov, potov in svojega časopisa so klerikalci razpredali agitacijo za svoje zavode po vsem Kranjskem. Podležnemu ljudstvu so dopovedovali, da naj nalaga svoje prihranke le v zavode, katerim načeljuje župniki in kaplani. Po Ljubljani in ljubljanski okolici pa so vloga lovile »Ljudska posojilnica«, »Vzajemna posojilnica«, in zadnji čas »Hranilnica kmečkih občin« ter »Združena gospodarska banka«.

Da bi se kmečko ljudstvo z Mestno hranilnico ljubljansko ne seznanjalo, je uprava »Domoljub« do najnovjšega časa dosledno odklanjala priobčevanje hranilničnega oglasa.

Pa niti v času, ko so imeli klerikalci v hranilnični upravi odločujočo besedo, se ni smoglo vzdržati, da bi ne agitirali ali sicer rovarili proti temu zavodu. Spominjamo na zborovanje gospodarskega odseka ob pritiski katoliškega kongresa in na letake, s katerimi se je takrat kmečko ljudstvo pozivalo, da naj svojega denarja ne nalaga v Mestno hranilnico. V enakem smislu je glasom poročila »Domoljub« govoril na zborovanju županov predsednik »Županske zveze«, pozivajoč župane, da nalagajo ves občinski denar le v »Hranilnico kmečkih občin«.

No in tetos! Že mesec sedi v Mestni hranilnici ljubljanski klerikalni gerent in sosvet.

Pa ta gerent in sosvet nista niti z besedo ugovarjala

temu, da je klerikalna večina v ljubljanski oblasti ob prevzemu in preustroju »Kranjske hranilnice« v banko pridržala pri tem zavodu primere »hranilnice«, dasi je po sprejetem pravilniku »Kranjska hranilnica« postala — banka in ni več hranilnica. Tudi to potezo so klerikalci napravili z dobro preračunanim namenom z ozirom na Mestno hranilnico ljubljansko.

In kaj naj še rečemo debelo tiskanemu napisu v št. 220. »Slovenca« z dne 26. 9. 1926, ki se glasi: »Poslovanje »Ljubljanske hranilnice« sodno ustavljeno«.

Vidite, klerikalna gospoda, to in tako je in je bila vedno vsa Vaša naklonenost do Mestne hranilnice ljubljanske vseh 38 let njene obstoja. Danes je dejstvo, da je ves cerkven, društven in občinski denar, ki je še pred 10. do 12. leti bil naložen v Mestni hranilnici ljubljanski, naložen sedaj izključno le v klerikalnih denarnih zavodih.

Pošten človek bi mislil, da zdaj, ko so klerikalci obvladali bi Mestne hranilnice svoj denar, da bodo pustili hranilnico pri miru, da se za njo ne bodo brigali. Pa kaj še?! Ko so videli, da ta zavod kljub njihovim protagitacijskim uspehom, uživa radi svojega točnega, vestnega in nepristranskega poslovanja zaupanje vseh slojev in da se milijoni naložb pri tem mesec za mesecem množijo, dočim ostajajo klerikalni zavodi prazni, da jim čisto že izplačilo 5.000 Din zapre sapo.

začelo jih je naenkrat skominati, da bi se poslastili hranilnične uprave in njene denarja.

Od leta 1922 dalje jim je to nekolikokrat tudi uspelo. Pa kako je bilo njihovo gospodarstvo v hranilnici? Za danes naj zaostavim, če omenimo, da je bilo njihovo prvo veliko delo, ko so prišli v hranilnico, to, da so nakazali svojim praznim denarnim zavodom težke naložbe iz »liberalne« Mestne hranilnice; da so podprli v obliki dragih oglasov svoja društva; da so odvezli oglase naprednemu časopisu; da so nadalje brez vsakega povišanja upokojnih preveč hranilničnega ravnanja; da so njegovega namestnika vtačili v disciplinarno preiskavo, da bi na ta način dobili možnost, četudi proti dolobnem službeno »Zagmatke«, posaditi na

ravnateljski stolec hranilnice svojega človeka. Da bi uradniški aparat dobil popolnoma v svoje roke in si s tem zagotovili svobodo v hranilniškem poslovanju, so nameravali poleg ravnatelja postaviti še 4 višje uradnike, seveda svoje ljudi. Da jim ta načrt ni uspel, je bila zasluga vlade, ki je še pravočasno razpustila njih gerentski svet.

Zopet so pred durmi občinske volitve, z njimi volitve v hranilnično upravo.

Zopet je prilika, da bi se za mamouiste SLS kaj profitiralo.

Treba je le agitacije, demagogije. Kaj je — lop po miji! S tem se ubije dve muhi hkrati. Udari se demokrate in udari se zaupanje občinstva do hranilnice.

Pravi! Odgovornost za posledice boste nosili sami.

Namigujete na »nered« v Mestni hranilnici.

Več mesecev že sedijo kot gerent in sosvetniki v tej hranilnici Vaši zavezniki in Vaši politični eksponenti. V rokah imajo vso upravo, vso oblast. Če so torej zasledili kak nered od prejšnje uprave, zakaj za trpe, zakaj ga ne odpravijo? Kakor vemo, imajo gospodje vsak teden svoje redne seje, pri sejah je navzoč vladni komisar kot zastopnik nadzorstvene oblasti, mestni gerent je Vaš zaveznik, veliki župan Vaš človek, zakaj se torej še niste poslužili te ugodne prilike in »nered« v hranilnici odpravili? Ali se Vaši ljudje v hranilnici ne zavedajo svoje upravne dolžnosti? Če ne, tedaj ne sodijo na to mesto. Mar pa lih ovira pri tem bridko spoznanje in zavest, da vlada po Vaših klerikalnih denarnih zavodih zares nered, še vsa druga poslovna praksa, kakor pa pri Mestni hranilnici ljubljanski. Če gospodje o tem dvomite, vprašajte svoje revizorje, čitajte njih poročila!

»Pa milijoni pri Slavenski banki!«

Pa povejte, koliko je kdo hranilničnih vlagateljev radi tega že trpel škode, za koliko so se radi teh naložb zvišale ljubljanskim davkoplačevalcem občinske doklade? Niti pare! Če so pa bili sklepi o teh naložbah nepravilni, samolastni, za vlagatelje škodljivi, ne veste li, kje je državni pravdnik? Zakaj mu krivcev niste že naznanili? Zakaj še čakate na novi občinski svet? Vaš sosvet v hranilnici ima vendar sam to pravico, on ima celo to dolžnost!

Z vsem tem svojim postopanjem le kaže: ali da v Mestni hranilnici ljubljanski sploh ne obstoja nikak nered iz dobe demokratske uprave, marveč »kvečjemu« iz upravne dobe Vaših zaveznikov, ali pa da Vaši ljudje niso dorasli, da bi mogli v redu upravljati denarni zavod, kakor je Mestna hranilnica ljubljanska.

V svojem proglasu trdite nadalje, da Mestna hranilnica ljubljanska ne vrši socialne naloge

in ni omogočala in pospeševala rešitve stanovanjskega vprašanja.

Kdor davkoplačevalcev se hoče potruditi v mestno knjigovodstvo, bo mogel tam izvedeti, da je Mestna hranilnica ljubljanska do danes izplačala mestni občini za gradbo stanovanjskih hiš nad 34.000.000 Din, nadalje za razna druga občinska posojila nad 20.000.000 Din; skupaj torej nad 55 milijonov dinarjev.

Vsa ta ogromna posojilna podpora Mestne hranilnice ljubljanske mestni občini je prišla v dobro vsem davkoplačevalcem mesta Ljubljane brez razlike stanu in politične pripadnosti.

Povejte pa Vi, klerikalni širokoustež, koliko so mestni občini prispevali v gradbene ali druge svrhe Vaši denarni zavodi, s katerimi vzdržujete gonjo proti Mestni hranilnici ljubljanski že nad 30 let?

Kdor želi nadalje pregledati zemljiško knjigo, bo mogel tam ugotoviti, da je poleg mestni občini izplačala Mestna hranilnica ljubljanska raznim delavskim, uradniškim in drugim stavbnim organizacijam brez razlike politične pripadnosti za gradbo stanovanjskih hiš skupno vsoto nad 15.000.000 Din in to deloma po tako nizki ceni, po kakršni klerikalni zavodi ne dovoljujejo posojil.

Mestna hranilnica ljubljanska je sicer občinsko podjetje, vendar se je njen delokrog že davno raztegnil daleko preko meja mestne občine. Zato je čisto naravno, da mora Mestna hranilnica ljubljanska v okviru svojih pravic podpirati tudi gospodarske, narodne in kulturne namene izven meja mestne občine in da so klerikalci, ki so svoj denar iz Mestne hranilnice ljubljanske že pred leti pobrali, zadnji, ki bi bili upravičeni, da se nad tem spodikajo.

V borbi s tridesetletno klerikalno gonjo je postala

Mestna hranilnica ljubljanska zavod, katerega je lahko ponosno ne le vsak ljubljanski davkoplačevalec, temveč vobče vsak Slovenec.

Mestna hranilnica ljubljanska ni samo največja regulativna hranilnica, ona prednjači vsem slovenskim denarnim zavodom i po zaupanju, ki ga uživa, i po svoji moči i po svojem ustroju in izšolanem uradništvu. To pa je upravno ono, kar SLS ne gre v račun.

Ker more mestna občina pričakovati podpore od svoje hranilnice le, če ta povojno uspeva, mora se smatrati za sovražnika mestne občine in mestnih davkoplačevalcev vsak, ki ruje proti Mestni hranilnici ljubljanski. To pa ni nihče drugi kot SLS ter njeni brezvestni in neznačajni pomagači.

Seja oddelka Društva narodov v Zagrebu

Beograd, 27. septembra. p. Kemična sekcija Društva narodov bo imela 6. oktobra sejo v Zagrebu. Seje se udeležijo tudi ministri za narodno zdravje. Pri tej priliki bo svedeno otvorjen Higijenski zavod v Zagrebu.

Naprednjaki!

V petek zvečer na

volilni shod

Naprednega bloka,

ki se bo vršil

ob 20. uri v veliki dvorani KAZINE

Govore kandidati Naprednega bloka gg. dr. Dinko Puc, Ivan Tavčar in drugi.

Vznemirjenje med uradništvom radi projekta o reviziji činov. zakona

Velikopotezna obrambna akcija učiteljstva. — Protesti profesorjev in sodnikov. — Pripravlja se splošen pokret organizirane državnega nameščenstva proti novim krivicam

Beograd, 27. septembra. r. Današnja številka učiteljskega glasila »Narodna prosveta«, je posvečena pomembnemu vprašanju revizije zakona o činovnikih. Na uvodnem mestu je naslednji proglas:

»Učiteljstvu kraljevine SHS! Težki oblaki so znova zatemneli učiteljsko nebo! Z načrtom uredbe o izpombi in izpolnitvi uradniškega zakona je zopet udarjeno učiteljstvo. Interesi našega stanu so ogroženi...«

Udruženje jugoslovenskega učiteljstva poziva celokupno učiteljstvo, da z budnim očesom posmatra pojave, da ne bo zopet postavljeno pred izvršeno delstvo, kakor doslej, ko so nam odjemali poedine že pribrojene pravice.

Gre za našo čast in za naš ponos. Naše učiteljstvo naj bo složno kakor je bilo vedno doslej, ko so bili ogroženi interesi šole in učiteljstva. Zato naj enodušno protestira proti izpombam činovniškega zakona, ki so naperjene

samo proti izvestnim skupinam, da bi se lahko druge favorizirale.

Naj naša poverjeništa in naši zbori takoj pregledajo in proučijo uredbo, ki je bila objavljena tudi v političnih listih. Naj takoj sestavijo svoje opombe in naj podajo svoja mnenja o njej. Naj s svojimi resolucijami opozorijo na glas učiteljstva, ki brani svoja prava.

Naj daje izvršilnemu odboru ono moralno podporo in moč, da lahko izvede začeto akcijo skupaj s činovniškim udruženjem in s proforsorskim društvom in da se na ta način še pravočasno reši, kar se rešiti da. Izvršilni odbor UJU.

V Beogradu pripravlja uradništvo veliko protestno gibanje. Profesorji so že imeli zborovanje, na katerem so revizijo, kakor je nameravana, ogorčeno odklonili. Tudi sodniki jo odklanjajo. Posebno vznemirjeno je nižje uradništvo, ki se boji, da bo povrh vsega še neposredno materialno udarjeno.

Nova razvrstitev uradništva

»Slovenec« je naposled v svoji večerajšnji številki vendarle tudi moral vzgrizniti v kislno jabolko in poročati o »reformi« uradniškega zakona, ki jo pripravila sedanja vlada. Stori je to seveda zelo previdno in si prizadeva na vse načine, da bi prikriji nove udarce, ki jih vsebuje načrt. Ničesar ne pove o podaljšanju službene dobe od 30 na 38 ali še več let, ničesar o degradaciji uradnikov za tri leta nazaj, ničesar o oškodovanju učiteljstva itd. Previdno tudi zamoči, da glavni udarci šele pridejo; načrt bodo namreč sedaj »prešuširali« še načelniki raznih ministrstev in po dosedanjih žalostnih izkušnjah se je bati, da bodo ti pokazali za potrebe državnih nameščencev še manj umevanja in srca, kakor so pokazali člani komisije, ki je sestavljala načrt.

»SLS je šla takoj na delo brez kričanja.« To je edino, kar ve glasilo SLS povedati o tem, kaj je storil klerikalni del vlade za uradništvo, ki so mu pred volitvami obetali raj na zemlji. A v nedeljo so v Ljubljani zopet volitve. Klerikalci vedo dobro, da je uradništvo spregledalo naklepe klerikalnega režima in da lepim besedam ne bo nasledilo, ko vidi škodljiva dejanja. Zato pa so pokazali svojo pravo barvo in so se spravili nad uradništvo zopet z grožnjami. Od njega zahtevajo, naj podpre SLS. »Nameščenec na »Jutrove« huškarje bi v sedanjem trenutku pomenilo, da uradništvo ni doraslo nalogam, ki ga čakajo. Če bi pa del uradništva bil mnenja, da je bolje iti za »Jutrovsko« demagogijo — svobodna mu pot! Potem pa bo tudi SLS svobodna obveznosti in dela za tiste!«

Ta je res lepa! Mimo kategorij uradniškega zakona uvaša »Slovenec« dve novi splošni kategoriji: v prvo spadajo nameščenici, ki »podpirajo SLS«, v drugo pa nameščenici, ki »nasledajo jutrovske demagogije«. In klerikalni ministri in poslanci bodo izposlovali dva uradniška zakona, za vsako teh dveh kategorij drugačnega! Samo zdi se nam, da bi bila razvrstitev v ti dve kategoriji neprimerno bolj težavna kakor bo nova razvrstitev, ki jo predvideva reforma uradniškega zakona... Take smešne grožnje bodo pri državnih nameščenicah pač še manj zalegle kakor so zalegle lepe klerikalne laži. Vzbuđenje bodo le zaničevanje metod, ki se jih poslužuje do dna pokvarjena klerikalna morala.

Revizija političnega uradništva

Beograd, 27. septembra. p. Upravno odeljenje ministrstva notranjih del objavlja razpis št. 39.751, s katerim predsednik ministrskega sveta in minister notranjih del odreja popis onega uradništva v resoru notranjega ministrstva, ki se naj reducira. Ob enem naj se izvrši izbira in sortiranje uradništva po kvalifikacijah in po službenih ter moralnih ocenah. Za sreske poglavarje bodo lahko postavljeni samo diplomirani pravniki, (kar je v zakonu seveda že davno predpisano. Op. ur.) Za pripravnike oziroma za pisarje v resoru notranjega ministrstva se bo odsej zahtevalo: 1. dokaz, da je kandidat odslužil vojni rok, oziroma da je bil oproščen vojne službe; 2. zdravstveno opravičilo; 3. diplomsko pravno fakulteto; 4. izjavo občinskega urada o moralni kvalifikaciji kandidata. Razen tega se bo za sreske poglavarje zahtevalo še 5 let državne službe ter dokazilo brezhibnega moralnega in pravnega obnašanja.

Politične beležke

Lepo uspel shod Naprednega bloka v Ljubljani

Snoči se je vršil v salonu gostilne pri Lozarju v Rožni ulici shod Naprednega bloka za šentjakovski okraj. Shod je bil zelo množično obiskan. Gostilniški prostori so bili nabit polni, mnogi zborovalci so morali poslušati izvajanja govornikov zunaj na dvorišču pri odprtih vratih in oknih. Predsedoval je zborovanju gosp. Likozar. Glavni govornik dr. Puc je očrtal podrobno nalogo komunalnega gospodarstva in primerjal sedanje zavoženo klero - radikalno občinsko gospodarstvo z delom bivšega gerentskega sveta; žel je za svoja izvajanja burna in viharna odobravanja. Govorili so tudi kandidati gg. Ivan Dachs, Peter Šterk, Rebek, Urbančič in drugi. Zanimiva je bila kratka ugotovitev gosp. Prosenca, ki se je oglasil k besedi v imenu reduciranec ter izjavil, da so se v dobi bivšega gerentskega sveta delile na mestnem magistratu podpore potrebim, ne glede na njihovo politično prepričanje, ampak le z ozirom na njihovo dejansko potrebo, sedaj pod klero - radikalnim svetom pa se godi ravno nasprotno. Vsi govorniki so želi za svoja izvajanja živahno odobravanje. Lepo uspel shod, ki je trajal od 8. do 11. zvečer ter se je izvršil brez vsakega incidenta, je dokazal, da bodo v nedeljo tudi v šentjakobskem okraju izpolnili pristaši Naprednega bloka v polni meri svojo dolžnost.

V znamenju Pirca in Pustal

V nedeljski številki »Jutra« smo konstatirali, da se za nedeljske občinske volitve v Ljubljani zbira SLS pod zastavo gg. Pirca in Pustal ter da se klerikalni volilni boj vodi v znamenju teh dveh gospodov. Našo trditve je nedeljski »Slovenec« v polni meri potrdil s tem, da je v »Ilustriranem Slovincu« na posebno provokanten način priobčil sliko g. Pirca in Pustal, dasi bi za volilno agitacijo mejo teh dveh lahko priobčil 47 drugih kandidatov SLS. »Slovenec« pa je s tem, da je priobčil samo sliko gg. Pirca in Pustal, razodel, da sta pri vodstvu SLS ta dva gospoda najbolj v čislili, da sta ta dva določena za vodstvo klerikalne komunalne politike v bodočem občinskem svetu. Vseh drugih 47 prežrtih kandidatov SLS ter 49 njihovih namestnikov so, sodeč po nedeljskem »Ilustriranem Slovincu«, samo »pomozniki« gg. Pustal in Pirca, ki bodo imeli nalogo njuno »gospodarstvo« na mestnem magistratu brezpopojno odobravati.

Še enkrat Pustovi sveži tramovi

V nedeljo smo pisali, kako je hotel sosvetnik g. vladnega komisarja na mestnem magistratu in tesarski mojster g. Pust kot dobavitelj gradbenega lesa za mestne stanovanjske hiše za artiljerijsko vojašnico, spraviti v nove mestne hiše mesto suhih in dobrih tramov sveže, s katerimi bi bila mestna občina znatno oškodovana. Opozorili smo, da je g. Pust hotel najprej ustrahovati mestne uradne osebe s tem, da jim je žugal s svojim sosvetniškim vplivom; ko to ni zaleglo, je pa dal v odsotnosti nadzorstvenih organov vendarle spraviti sveže tramove na novo stavbo. Dodatno k temu se nam sedaj poroča, da se je prilikom te operacije dogodil še drug jako značilen dogodek. Mestni nadzorstveni organ je Pustove sveže tramove zavrgel s tem, da jih je izrecno zagnoval kot zavržene, ko so pa mestni organi drugi dan prišli na ponovno revizijo, so našli uradne zagnanke na svežih hlohlih izbrihsane, kar naj bi pomagalo zbrisati tudi

sled za svežimi tramovi. Ako bi g. Pust imel v sebi zadost — recimo — takta, bi moral vsaj sedaj, ko je njegova dobaviteljska manipulacija svežih tramov razkrinkana, izjaviti konsekvence ter kot sosvetnik odstopiti. Ker tega on ni storil, bi pričakovali, da bo g. vladni komisar kaj ukrenil v tem smislu. A vse zaman! Gospod Pust pozna ljubljanske klerikalne vollice in ve, da bi tudi meho volili, če bi jim jo vodstvo SLS postavilo... Zato ni čudno, če se ta gospod dobavitelj svežih tramov za mestne stanovanjske hiše ponuja SLS-arijem tudi še za občinskega očeta in karakteristično za SLS je, da vodi občinski boj v znamenju g. Pusta.

Dies ater za Slovenijo

Glasilo kočevskih radikalov »Samouprava« objavlja proti ukinitvi gimnazij v Sloveniji oster protestni članek, iz katerega posamezno naslednji zaključni odstavek: »Ta polaj je pa nadvse žalosten. On pomeni v svojih posledicah padec kulturnega nivoja ljudstva in s tem tudi njegovih pridobitnih sposobnosti in njegovega napredka. 18. september 1927, ko so prišli ti razdirajoči telegrami v Slovenijo, pomeni pravi dies ater za Slovenijo. Žalostno je le, da je za tak zakon, ne da bi zahtevala omejitve glede Slovenije, glasovala v marcu največja slovenska stranka, SLS, dasi je imela vse niti v rokah in bi bila to prav lahko preprečila. Ker proračun, ki vsebuje to zakonito določbo, da ne sme biti v državi več kot 80 srednjih šol, je bil sprejet samo s pomočjo njenih šol, s tem, da je to določilo morda dobro za srbo - hrvatske kraje, kjer še osnovno šolstvo ni dovolj zgrajeno, še ni rečeno, da je tudi za Slovenijo, kjer dobe analfabetizma že nikdo več ne pomni. In zato ne moremo, da ne bi rekli S. L. S.: J'accuse! Popravite pogreško, ki bo v svojih posledicah udarila Slovence bolj kot vsak dosedanj denarni polom! — A ljubljanski Ravniharijevi »radikali« vežejo svojo občinsko listo s taistim grobkopom slovenske kulture, z SLS!

Klerikalna potegavščina z barjarskim vodovodom

Za skupščinske volitve so se klerikalci s svojo agitacijo na vso moč vrgli na Barje in Barjane, misleč, da bodo tu največje opravili. Sam dr. Korošec, ki sicer v dveh letih ljubljanskega poslančevanja niti Ljubljane ni na javnem shodu videl, se je moral potruditi pred zadnjimi volitvami na shod na Barje. »Barjane imamo že v žepu« so se hvalili klerikalni agitatorji in namigavali, da je g. Pirc »z mestnega magistrata« nekaj prav posebno »kunštnega pogruntala«. In res, zadnji čas pred volitvami so se pojavili na poti na Barje mestni delavci z vozički, s krampi, motikami in lopatami, za njimi pa so začeli dovažati nekaj metrov vodovodnih cevi. Prav po ameriško — velikopotezno se je delo pričelo, na žalost pa tudi prav tako naglo končalo, kajti skopali so kakih 160 do 200 metrov vodovodnega jarka, pa je zmanjkalo — vodovodnih cevi. Tako je klerikalna volilna potegavščina z barjarskim vodovodom preje končala kakor je prišel 11. september in dan volitve. »Pirčev vodovod« je še danes baš tam, kjer je običaj pred skupščinskimi volitvami, Barjani pa še niso nikdar toliko žal zbili, kakor zdaj na račun klerikalnega »vodovoda«. Klerikalci so hoteli potegniti Barjane, sedaj pa Barjani vlečejo za nos klerikalce. Vse rezervne cevi ljubljanskega vodovoda je spravil g. Pirc na Barje, pa taka blamaža. Menda ni niti ene rezervne cevi več pri ljubljanskem vodovodu na razpolago in če bi se dogodila nesreča, da bi v Ljubljani kakka cev počila, bi morali poslati delavce na Barje, da jih izkopljejo iz sloviatega Pirčevega jarka.

Občinske volitve v Vojvodini

Beograd, 27. septembra. p. Danes popoldne je bil sestanek med radikalnimi poslanci iz Vojvodine in madžarskimi poslanci, ki so bili izvoljeni na radikalnih kandidatnih listah. Sestanek je veljal razpisu občinskih volitev, ki se bodo vršile v Vojvodini 11. novembra. Slo je za to, ali se naj obdrži pravilnik o teh volitvah, kakor je bil objavljen dne 25. avgusta. Med poslanci je prevladovalo mnenje, naj se ta pravilnik obdrži in naj se ga kratkotalo izvede. Po končanem sestanku so se poslanci podali k ministrskemu predsedniku in mu poročali o svojem sestanku. V razgovoru z novinarji so poslanci iz Vojvodine izjavili, da na sestanku še niso bili storjeni definitivni sklepi.

Preiskava o atentatu na dr. Spaha

Sarajevo, 27. septembra. p. Preiskovalni sodnik je pričel zasliševati osebe, ki so bile priča atentatu, ki je bil izvršen na sedanje ga ministra trgovine in industrije dr. Spaha nekaj dni pred volitvami. Atentator Alajbegović je še vedno v preiskovalnem zaporu.

Silen vihar v Sremu

Ostijek, 27. septembra. p. V okolici Vinokovca je snoči divjal strašen orkan, ki je povzročil ogromno škodo. Vihar je dvigal strehe, ruval drevesa in povzročil na poljih veliko škodo.

Autonomistična stranka v Alžaciji

Pariz, 27. septembra. (be.) »Journal« poroča, da je bila v Strasbourgu ustanovljena alžajsko-dotarijska autonomistična stranka, ki bo postavila tudi svoje lastne kandidate, ki pa v svojem programu odklanja separatistične tendence.

Levičarski napredek v Nemčiji

Berlin, 27. septembra. d. Pri občinskih volitvah, ki so se vršile v nekaterih pokrajah spodnje Elbe, so dosegle socialistične stranke znatne uspehe. Nemški nacionalci in nemška ljudska stranka sta skoraj povsod izgubili na mandatih. Izmed ekstremnih strank so komunisti ohranili svoje pozicije, nacionalisti pa so zelo nazadovali.

Naši kraji in ljudje

Propoved ljubezni in bratstva

Patrijarh Dimitrije ostane še danes v Ljubljani.

Nj. Sv. patrijarh Dimitrije je včeraj dopoldne ob 9. vršil v pravoslavni kapeli službo božjo, liturgijo. V kapeli so se zbrali ljubljanski pravoslavni verniki, med njimi številni ruski bratje, a svečana liturgija je privabila tudi mnogo drugih vernikov iz ljubljanskih krogov. Vsa služba božja, ki je trajala domala dve uri, se je vršila brez velikega zunanjega pomena. Iz vsega opravila je zares odsevala nekaka pobelevnost in ponižnost, ko je vrhovni poglavar pravoslavne cerkve v blagodelečiji staroslovensčini izražal prošnjo do Najvišjega za srečo države, državljanov in človeštva vobče.

Po dovršeni liturgiji je patrijarh imel kratko propoved, namenjeno v prvi vrsti pravoslavnim vernikom. Kljub visoki starosti ima siloviti cerkveni knez še dokaj močan in razločen glas. Ves govor je prevevala ljubezen do domovine, do bližnjega in posebno še želja po složnosti vseh Slovanov. Bodril je brate Ruse k vztrajnosti. Kakor so Srbi dolga stoletja ječali pod težkim jarmom sužnosti, a so v zavesti svoje sile končno osvobodili sebe in obenem dobojevali skupno borbo za osvoboditev jugoslovenskega naroda, tako upajmo in prosimo Boga, da pride tudi za Rusijo zmaga in spas vseh Slovanov. Končno je patrijarh še posebno povdarjal, naj pravoslavni verniki na tej lepi naši zemlji, ki jo prvič občuduje, žive v slogi, prijateljstvu in ljubezni z drugimi kristjani. Vsi smo istega jezika in medsebojna ljubezen bo povečala naša stremjenja k čim večji duševni popolnosti.

Kratka propoved patrijarha Dimitrija je na vse prisotne napravila najgloblji vtis.

Po službi božji je patrijarh v svojem apartmanu v hotelu «Slon» sprejemal delegacije, nakar se je vršila svečana seja pravoslavne občine pod njegovim predsedovanjem. Navzoči so bili častni predsednik div. general Danilo Kalafatović, častni član g. Jovanović in ves odbor. Pri tej priliki se je sestavil spominski list v spomin na prvo bivanje patrijarha Dimitrija v Ljubljani. Pergamentna listina bo izobešena v pravoslavni kapeli in pozneje v novi cerkvi. Vsi udeleženci seje so se tudi skupno fotografirali.

Popoldne je patrijarh najprej obiskal stolno cerkev sv. Nikolaja, kjer sta ga sprejela dva prošta, nato pa je vrnil posest gg. veliku županu, vladnemu komisarju in proti Jankoviću. Danes ostane patrijarh še v Ljubljani in se odpelje na Bled jutri, v četrtek ob 8.45 dopoldne. Kdor utegne, naj pride k slovesu! Visoki gost se povrne v Bleda v soboto zjutraj in bo takoj ob 8.35 nadaljeval pot proti Zagrebu.

Jubilej dela

Litija, 27. septembra. To je pa tič, zares pravi Ivan Tič! Predilniški uslužbenec je v Litiji in pozna ga vsa okolica najbolj pod imenom «predilniški Johan». Te dni praznuje jubilej dopolnjenih 42. let, odkar je nepretrgoma v službi pri litijemski podjetju. Povedal ti bo, če si mu znanec in prijatelj, prav odkritosrečno, kako že nad 40 let služi pri istem gospodarju. Že kot mladenič je začel pri prvih delih, ko so pričeli graditi litijsko predilnico. «Bilo je to l. 1862. in njegova prva plača je znašala celih pet krajcarjev. Ko je izpolnil 20 let dela, je stopil

k gospodarju. Takrat je bila predilnica še last dveh bratov. Prosil je, naj mu kaj primaknita k plači in je dobil krajcar približno na uro. Dolga leta že ima opravka večinoma s pošto. Vsako soboto je pred izplačevanjem letal po drobiži. Tudi v Ljubljano je često moral ponj. Prav lepe denarce je že nosil s seboj, pa je vedno ostal kremenit poštenjak. Ob 40 letnici službe je bil posebno počaščen in odlikovan. Se vedno nosi na rokavu trak z višito letnico, ko je vstopil v predilniško službo. Tudi v Ljubljano gre s tem znamenjem na rokavu, saj je zares lahko ponosen, da je vzdržal nad štiri križe v službi, ne da bi menjal gospodarja.

Mnogo ve povedati stari original, njegovi zanimivi spomini tvorijo nenapisano knjigo o križevem potu slovenskega delavca, ki so mu večji del rezale kruh tuje največkrat sovražne roke, ki

jim je bil dobrobit delavca postranska stvar in ko so bile socialne zahteve povsem malenkostne, socialne dobrine delavskega stanu pa v primeri z današnjimi še na najprimitivnejši stopnji. Mnogo se je izpremenilo od l. 1887., ko so iz Anglije dobavljali predilniške stroje prvič stekli in se je obrat pričel s 50 ljudmi, pa do danes, ko je v podjetju uslužbenih okrog 800 žensk. O vsem tem dolgoletnem delovanju pa je naš Tič živa zgodovina s spomini zvestega slovenskega uslužbenca, ki mu gotovo vsakdo želi, da bi se še dolgo vzdržal tako čvrst, kakor je danes.

Obletnica strahovite povodnji v Poljanski dolini

Poljanska dolina, v septembru. Potnik, ki potuje poletni čas v najhujši vročini po prašni cesti po naši dolini ob bisti Sori, ki ga navsezadnje zvabi v prijetno ohlajajočo vodo, da zopet ohlajen in okrepan nadaljuje pot, si pač ne more misliti, da bi ta, tako pohlevna, bistra voda mogla kdaj zbesniti tako silovitosti, kakor se je to zgodilo lani.

Ravno včeraj, 27. septembra, je bila obletnica strahovite povodnji v Poljanski dolini, kakršne ni pomnil najstarejši rod in ki je povzročila grozovito škodo, ki še dolgo ne bo poravnana. Bile so povodnji ob več-

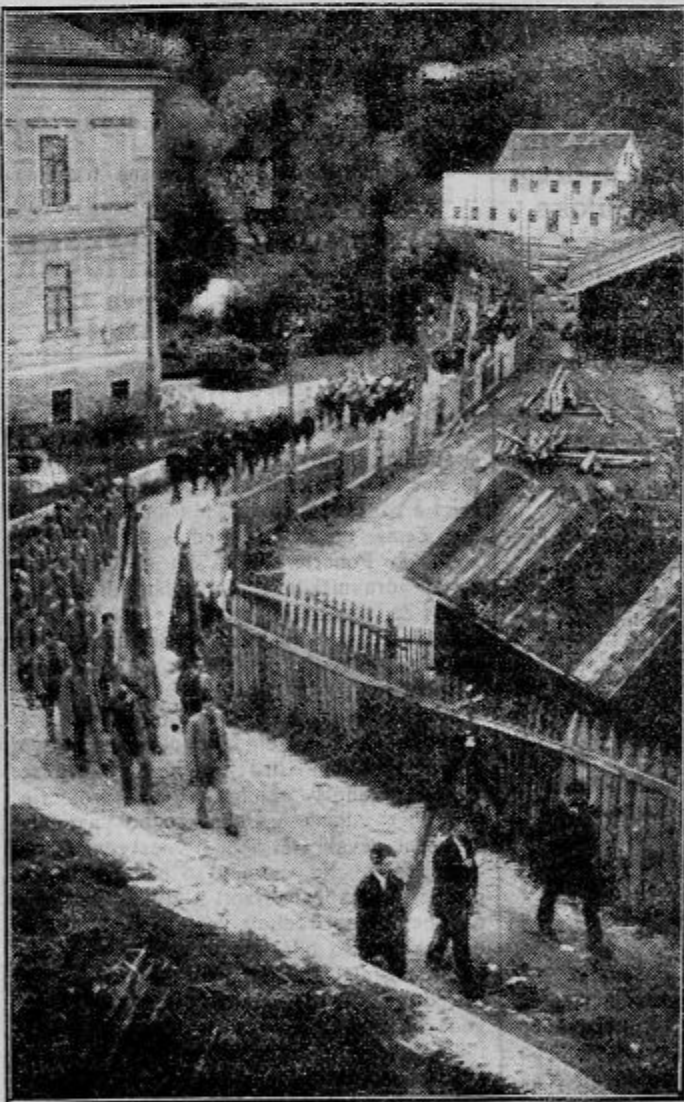

† Leopold Brvar

ugledni gostilničar in naprednjak, čigar civilni pogreb se je vršil v soboto v Zagorju ob Savi.

Spreved s krsto Leopolda Brvarja se pomika skozi Zagorje proti pokopališču

Kjer so pokojnika pokopali brez zvonenja in rez župnikovega blagoslova, zato pa s tem globljim čustvom pijete. O pogrebu smo poročali v nedeljskem «Jutru».

jem deževju, ki so preplavile polja za nekaj ur in ostale brez posebnih velikih posledic. Odnoslo je sicer kak most in tu pa tam kak jez. Tedaj nobene primere z lanske povodnjo. Pa kolikor se ve, je dolina že v prejšnjih starih časih prestala hude nesreče. Med starih ljudi pred 50. leti in še prej se je pripovedovalo, tedaj kot nekako ustno izročilo, da je bila nekaj strašna povodenj, da se je Pod goro (pri Blegasju) utrgal oblak. Po ustnem sporočilu je odneslo tedaj poljansko mežnijo. Po tem sporočilu starih ljudi se je mežnarjev hlapec rešil pri izlivu Ločilnice v Soro pod vasjo, kajti mežnija je stala za farovski vrtom ob Ločilnici proti Volči, s tem, da je odtrgal neko desko ter se ujel za drevo. Pod Poljanami ob vasi Hotovlje, koder je plaval hlapec mimo kakor Noetova barka, so videli še luč goreti v njej.

To ustno sporočilo in dogodek je porabil naš rojak pok. dr. Tavčar za svojo povest «Vita vitae meae» in izhajal najbrže od povodnji, ki je bila pred okoli 300 leti in jo opisuje naš stari zgodovinar Vajkard Valvasor. Med laskavim opisom doline in njene prebivalstva omenja med navajanjem vodovja tudi Soro-Polanšico. Med drugim pravi o tej vodi: «Pred približno 20. leti — tega je torej zdaj okrog 300 let — se je v tem kraju utrgal oblak; zaradi česar je Polanšica. Sora, tako narasla in bila tako deroča in besna, da je odnesla mnogo ljudi, živine, mlinov in hiš». Na to povodenj, ki jo dvakrat omenja, se najbrže naša prej omenjena ustno izročilo.

Kakor razvidno iz tega opisa, ni bila povodenj pred 300 leti nič manjša od lanske, če ne še hujša. Pri lanski povodnji vsaj ni bilo človeških žrtv in tudi živine ni potonilo. Bržčas je tedanja povodenj nastopila ponoči in tako naglo, da se ljudje niso mogli pravočasno rešiti, niti odgnati živine, a kje da bi utegnili rešiti drugo imetje.

Sploh pravi Valvasor o Sori, da je to besna in deroča voda, ki raztrga in odnaša vse ovire, čim v deževju naraste.

Tedaj, kolikor se ve, je bila taka povodenj, kakor lani, pred približno 300 leti. Da bi ta doba bila odleži še daljša! Da bi se nikdar več ne ponavljala!

Pojasnjena zagonetka nenadne smrti kmečkega dekleta

Višnja gora, koncem septembra. Nedavno so odpeljali v ljubljansko bolnico 19letno kmetko dekle, Angelo Stepičovo iz vasi Podsmreke v višnjegorskem okraju. Na njivi jo je nenadno popadla slabost, dobila je hude napade in zdravnik dr. Fedran je takoj odredil prevoz v Ljubljano, ker se je bilo nadejati, da ji bo zdravniška nega rešila življenje. A žalibog vsa zdravniška spretnost ni mogla pomoči, dekle je kmalu podleglo.

V domačem okraju so se začele takoj razširjati govorice, da je bilo pokojni Angeli najbrž zavdano in vobče da je samo zastrupljenje moglo povzročiti njeno nenadno smrt. Govorice niso hoteli ponehati, zato je bila oblast primorana, da s poizvedbami dožene vzrok Angeline smrti. Obširne izjave, ki so jih podali ljubljanski zdravniki ter prepisi spisov ljubljanske bolnice in domačih zdravnikov se popolnoma krijejo. Ugotovljeno je torej, da smrti ni povzročilo zastrupljenje, marveč da je Stepičeva podlegla na posledicah nenadnega vnetja možganske mreže.

Tragična smrt splošno priljubljenega dekleta je torej po zdravniških poročilih po-

Podpolkovnik V. Seunig, naš najboljši znani jahač.

Podpolkovnik E. Zajc, zmagovalac pri sobotni galopni dirki, na angleškem žrebcu «Kulinannu».

Mady Christians
Vivian Gibson
Georg Aleksander
Sigfried Arno

elita nemških igralcev v kolosalni, smehopolni, pikantni veseligr

Dunajska Eva

Danes premijera ob 4., pol 6., pol 8 in 9. uri.

Pri vseh predstavah svira naš umetniški orkester.

Kino «Ljubljanski dvor»
Telefon 2730.

Pride: **HARRY LIEDTKE**
«Knez črnih gora»

polnoma pojasnjena in se ustavljajo vsi započeti ukrepi oblasti, ki je na osnovi ljudskih govoric že začela poizvedovati za neznanim storilec. Stepičeva rodbina je z izgubo mladenke bridko prizadeta. Kako močno so se prestrašili njeni domači, ko so prinesli Angelo s polja v nezavestnem stanju, kamor je odšla popolnoma zdrava, dokazuje, da je njena sestra dan na to splavila in je po zdravniških izjavah bilo le nenadno prestrašenje povod tudi za ta nesrečni dogodek v družini Stepičevih.

Samomor mladenke s špiritom in lizolom

Ljubljana, 27. septembra

Na Poljanski stražnici se je prav zarana zglasila Pavla Bedenkova, stanujoča na Sv. Petra nasipu 71., ter prijavila, da je na zagoneten način izginila od doma v hiši stanujoča delavka v Kunčevi tovarni na Poljanskem nasipu, 19letna Minka Bovh-nova.

Proti večeru pa je prihitel na stražnico na Dolenjski cesti mizarski pomočnik Viktor Svetek ter prijavil, da leži na cesti v Hradeckega vasi neznanu dekle, ki se je najbrže zastrupilo. Iz stražnice so takoj telefonirali po rešilni voz, ki je nalozil že skoro popolnoma oslabljeno dekle ter jo prepeljal v bolnico. V bolnici pa se je stanje nesrečne mladenke poslabšalo in po kratkih mukah izdihnila.

Pri njej so našli neke listine, iz katerih je razvidno da je zares ona Minka Bovh-nova, doma iz Sp. Vodal, občina Tržišče v krškem okraju. Nadalje je imela pri sebi tudi na policijo naslovljeno pismo, spisano očividno v silni razburjenosti. V pismu prosi, da se sporoči njena smrt staršem, ki naj poskrbe za lep pogreb. Zastrupila se je s špiritom, v katerega je vtila lizol. Motiva samomora ne navaja in je za neznan tudi njeni gospodinjji ter njenim sodelavkam v tovarni.

Najnovejša moda Poudre Mon Parfum
Bour jois Paris.

Pričetek pouka na obrtnih in trgovskih šolah

Na obrtni nadaljevalni šoli za stavbne obrti v Ljubljani (Graben) bo vpisovanje 28., 29. in 30. t. m. od 12.—13. in dne 2. oktobra (nedeljo) od 9.—12. Z rednim poukom pričnemo v ponedeljek ob 2. popoldne.

Brezice. Vpisovanje v obrtno - nadaljevalno šolo bo v nedeljo 2. oktobra t. l. ob 8. zjutraj na osnovni šoli. Prijaviteli se morajo vsi vajenci ob določenih uri. Vajenci - novinci morajo prineseti s seboj odpustnico. Gostilničarska nadaljevalna šola v Mariboru. Vpisovanje bo v petek, 30. septembra od 2. do 4. popoldne in v nedeljo, 2. oktobra od 10. do 12. dopoldne v pisarni ravnateljstva državne trgovske akademije na Zrinjskega trgu št. 1/L, vrata 28. Ponavljalni izpiti bodo v ponedeljek od 4. popoldne dalje. Redni pouk prične v sredo, 5. oktobra.

Obrtna nadaljevalna šola v Celju. Šolsko leto 1927/28. se prične v nedeljo, dne 2. oktobra. Vajenci in vajenke (tudi novinci in novinke) se zbere točno ob 8. zjutraj v meščanski šoli. Nato bo v risalnici vpisovanje. To nedeljo bodo tudi sprejemni izpiti za takojšnji vstop v prvi razred, z rednim poukom pa se prične v ponedeljek.

Trgovska nadaljevalna šola v Celju. Vpisovanje bo v petek 30. septembra in v soboto 1. oktobra od 18. do 20. v pisarni ravnateljstva državne trgovske šole. Vajenci in vajenke naj prinesejo k vpisovanju zadnje šolsko spričevalo. Vpisnina znaša 25 dinarjev. Ponavljalni izpiti bodo v ponedeljek 3. in v torek 4. oktobra.

Kulturni pregled

Razpis koncertnega abonmaja v Mariboru

Koncertni biro «Glasbene Matice» v Mariboru razpisuje za sezono 1927/28. abonma na šest prvovrstnih koncertov vodilnih svetovnih umetnikov, ki se bodo vršili v veliki Unionski (Götzovi) dvorani pod sledečimi pogoji:

Cene abonmaja za šest koncertov:
Parter I.—II. vrsta 200 Din.
za državne uradnike 175 Din.;
„ III.—VII. vrsta 180 Din.
za državne uradnike 150 Din.;
„ VIII.—XIII. vrsta 150 Din.
za državne uradnike 120 Din.;
„ XIV.—XVIII. vrsta 130 Din.
za državne uradnike 100 Din.;
„ XIX.—XXII. vrsta 90 Din.
za državne uradnike 75 Din.;
Balkonski sedež 150 Din.
za državne uradnike 120 Din.

Abonma je neodpovedljiv in neprenosljiv na druge osebe. Plačljiv je v petih zaporednih mesečnih obrokih dne 1. oktobra, 1. novembra, 1. decembra 1927 in dne 1. januarja in 1. februarja 1928.
Pismene prijave, v katerih je treba navesti ime, priimek, poklic in stanovanje ter sedež, katerega se abonira, n. pr. VI. vrsta 3. sedež levo, pri čemer se štejejo sedeži

od sredine. Istočasno s prijavo je treba nakazati prvi obrok na naslov: Koncertni biro Glasbene Matice, Maribor.

Sprejemajo se tudi abonenti iz okolice, ter se bo v slučaju zadostnega števila organizirala avtozveza po koncertu.

Rok za prijave traja do 30. septembra in se ne bo podaljšal, ker se bo vršil prvi koncert že dne 5. oktobra 1927.

Cene posameznih koncertov bodo za 25 do 35 % višje od aboniranih in za 33—42 % višje od uradniškega abonmaja.

Uprava Koncertnega biroja Glasbene Matice v Mariboru.

Mariborska gledališka sezona se odpre v četrtek, dne 6. oktobra s klasično Gogoljevo komedijo «Revizor». V nedeljo, dne 9. oktobra bo premijera Kalmanove operete «Bajadera», opera pa pripravila na novo nastudirano «Traviato», ter Smetanov «Poljub». Drama študira Kraigherjevo «Skoljko», Shawovega «Pygmalion» ter Flera - Caillavetovo moderno komedijo «Lepa pustolovščina».

Otvoritev gledališke sezone v Splitu. Splitški gledališče je otvorilo svojo letošnjo sezono s Calderonovo dramo «Gospa hudičevka». Dramo je nastudiral in režiral igralec in režiser zagrebške drame Ivo Rašić. Druga predstava je bila Tolstega dramatisirana «Kreutzerjeva sonata» katero je režiral igra-

lec Jeremić. Letošnja gledališka sezona v Splitu se splošno označuje kot sezona komornega stila.

Opereta «Orlov» se uprizori v ljubljanski operi v nedeljo dne 25. t. m. ob 20. uri. Glavno vlogo Nadje Nadiakovske poje ga Poličeva. Poleg nje nastopita še Vera Balatkova in Strišnjava ter gg. Drenovec, Peček, Povhe, Janko, Šubeli, Sancin, Košič, Jelnikar, Marolt, Simončič, Golovin in Habič. Pri predstavi sodeluje baletni zbor.

Gledališki abonement v Ljubljani. Ljubljanska gledališka uprava sporoča: Radi številnih prijav za letošnji gledališki abonement, veljaven za ljubljansko opero in dramo, je sklenila gledališka uprava, da uvede poleg premijerskega abonementa in poleg rednih abonementov A, B in C, še nov abonement D. Prijagla za ta abonement se sprejemajo dnevno od 9.—1. in od 3.—5. v knjigovodstvu dramskega gledališča. Premijerski abonement se ni popolno zaseden. Gledališka uprava opozarja na ta abonement posebnost gledališkega interesa, ki žele, da se njihov repertoar izčrpa bolj v zimskih mesecih. V prvi polovici sezone se bodo vrstile premijere v hitrejšem tempu. Premijerski abonement bo torej prej odigran kakor ostali abonementi, ki bodo trajali do poletnih mesecev 1928.

Sojčekjeva tragedija na sarajevskem odru. Gledališče v Sarajevu je te dni vpriporilo Sojčekjevo «Elektra» v moderni predelavi nemškega pisatelja Huga v. Hofmannsthal

Domače vesti

* Osebnost, za inšpektorja ljubljanske podružnice poštne hranilnice je imenovan g. dr. Vladimir Vidmar.

* Volitve za industrijski odsek Zbornice TOI v Ljubljani. Včeraj dne 27. septembra so se pri Zvezi industrijev vršila pogajanja radi sestave enotne kandidatne liste za industrijski odsek. Dosegel se je sporazum med vsemi zainteresiranimi skupinami in so se pogajanja uspešno zaključila. Po tem sporazumu bo Zveza industrijev vložila kandidatno listo za industrijski odsek, kakor se je sporazumno sestavila.

* Novo predsedstvo Jugoslov. zdravniškega društva. Na kongresu Jugoslov. lekarskega društva v Rogaški Slatini, ki se je vršil tam od 24. do 26. septembra t. l., je bil izvoljen za predsednika dr. Momčilo Ivković (Beograd), za podpredsednika: primarij dr. Mirko Černi (Maribor) in dr. Leo Pačak (Zemun), za tajnika dr. Lopašič (Beograd) in za blagajnika dr. Miodragović (Beograd). Razen tega so v upravnem odboru za Slov. zdravniško društvo v Ljubljani: dr. Živko Lapajne, dr. Ivan Pinter in dr. Ivan Zajec st. kot namestnik, in za Zdravniško društvo v Mariboru dr. Ivan Jurečko ter dr. Fran Kolterer iz Rogaške Slatine kot namestnik.

* Otvoritev novega delavskega sanatorija. V četrtek dne 29. t. m. se bo otvoril na Klenovniku blizu Ivanca v slikovitem Hrvatskem Zagorju nov sanatorij za tuberkulozne, ki ga je uredil in ga prevzel v oskrbo Osrednji zavarovalni urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu. Z novim sanatorijem je stopila naša socialno-zdravstvena skrb zopet velik korak naprej. Glede na važen pomen tega zdravstvenega zavoda, čigar dobrot bo deležno tudi slovensko delstvo, bo prineslo »Jutro« v nedeljski številki daljše poročilo s slikami.

* Učiteljsko društvo za dolinlendavski srez bo zborovalo mesto 3. oktobra v Dolnji Lendavi šele 8. oktobra ob 9. v Čakovcu, kjer se bo vršilo na povabilo bratskih hrvatskih učiteljskih društev skupno s sosednimi slovenskimi veliko manifestacijsko zborovanje jugoslovenskega učiteljskega.

* Organizacija elektro-monterjev za Slovenijo naznanja, da se bo vršil v nedeljo, dne 2. oktobra ob 10. dopoldne v restavraciji pri »Levu«, Gosposvetska cesta, njen ustanovni občni zbor. Prosimo torej vse elektromonterje, da se zbora v čim večjem številu udeležijo. — Odbor. 1435

* Smrtna kosa. Umrli je v Ljubljani ga. Josipina Kodolija. Njen pogreb se bo vršil danes popoldne iz hiše žalosti, Krakovski ulica št. 10. Naj v miru počiva!

* Udruženje železniških uradnikov v kraljevini SHS sklicuje za nedeljo, dne 2. oktobra ob 14. v kolodvorski restavraciji na Zidanem mostu izredni občni zbor z dnevnim redom: Sprememba pravil. K čim večji udeležbi vabi odbor.

* Minister dr. Angjelinović okraden na progi Vinkovci - Beograd. Na progi Vinkovci - Beograd je bila izvršena v salonski voz ministra za izenačenje zakonov dr. Grga Andjeljinovića drzna tatvina. Ministru je bila ukradena suknja, v kateri je imel listino s 4000 Din ter hlače. Tatvina je bila izvršena med tem, ko je dr. Andjeljinović čvrsto spal in so bila odprta okna voza kar velike vročine.

* Kurdistanski princ pregnan v Nemško Avstrijo. Po večtedenskem preiskovalnem zaporu v beograjski Glavnici je policija izpustila »kurdistanskega princa« Mohameda Emir - Baska Al. Rašida, ker se je izkazalo, da ni zagrešil v Jugoslaviji nobenih goljufij. Princ je že odpotoval proti Mariboru v spremstvu policijskega detektiva. Pregnan je v Nemško Avstrijo.

* Porodila dete z dvema glavama. Na sejmu v Srebrnici se je raznesla vest, da je neka kmetica v bližnjem selu porodila dete z dvema glavama. V vsaj se je odpeljal duhovnik Savo Popović, da krstj na ravno čudo. Našel je poročno težko bolno v siromašni hiši kmeta Milivoja Simića. Dete z dvema glavama je bilo že mrtvo. Živel je komaj 18 ur po porodu. Dete so poslali na beograjsko kliniko, težko bolno mater pa v bolnico.

* Peter Vugorek obsojen na 15 let težke ječe. Svoječasno smo poročali o umoru Katic Vugorek, na katero je streljal njen mož Peter ter jo težko ranil. Pozneje je v bolnici podlegla poškodbam. Včeraj je bila zaključena obravnava proti morilcu. Vugorek je bil obsojen na 15 let težke ječe. Poroti je prisostovalo nemavno mnogo publike.

* Težka nesreča v zagrebški mestni pilnarni. Pri podiranju nekega starega rezervarja v mestni pilnarni na Konału se je težko ponesrečil delavec Ignac Lafried. Bil je tako nepreviden, da je zlezal v razsuli rezervar. Na neki železni plošči se mu je vdrla in so ga ruševine pokopale. Dobil je težke notranje in zunanje poškodbe in ni upanja, da bi ozdravel.

* Žrtve mednarodnega pustolovca Manzika. Po aretaciji pustolovca Manzika v Zagrebu dobiva zagrebška policija dnevno prijave njegovih žrtv iz Zagreba. Prvi se

je javil lastnik avtomobilske delavnice v llici Stjepan Krušnjak. Pod pretvezo, da mu bo odkupil tovorni avto, se je Manziki z avtom odpeljal v Bjelovar in nato nena-doma izginil. Druga njegova žrtev je bil zasebni uradnik Vitko Žnidaršič. Manziki mu je obljubil lepo službo pod pogojem, če položi kavicijo v znesku 100.000 Din. K sreči je istega dne, ko mu je Žnidaršič hotel kavicijo izročiti, policija pustolovca vtaknila pod ključ. Policija marljivo nadaljuje s preiskovanjem. Po končani preiskavi bo Manziki izročen dunajski policiji.

* Dožinski Slavenke banke, podružnice Dunaj, naj v lastnem interesu svoj naslov z navedbo dolžne svote javijo na Aloma Company, Ljubljana, Aleksandrova cesta 2, kjer dobe potrebne informacije (brez stroškov). 1436

* Avto zveza Cella - Vransko. Dne 26. septembra t. l. se je zopet otvorila redna avtomobilska zveza med Celim in Vranskim z naslednjim voznim redom: Odhod z Vranskega 7.30; prihod v Cella 8.30; odhod iz Cella ob 13; prihod na Vransko ob 14. Lastnik avtomobila je g. Ivan Kotar na Vranskem.

* Pomnilci Z žensko hvalo čez noč namočeno perilo se s Schichtovim milom posebno lahko izpere.

* Pri zastajajočem telesnem odvajanju, napetem telesu, odvečni želodčni kislini, glavobolu, razdražljivosti, občutku tesnobe, splošnih slabosti, utrujenosti pospešuje prirodna grenčica »Franz-Josef« brez truda in bolečin lahko izprazni. Najznamenitejši zdravnik tega stoletja so vodo »Franz-Josef« z velikim uspehom porabljali pri moških, ženskah in otrokih. Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in spec. trgovinah.

Shod Naprednega bloka za poljanski okraj

se bo vršil danes, v sredo ob 8. zvečer v salonu gostilne pri Košaku (Kopitarjeva ul.). Govorijo dr. Dinko Puc in drugi kandidati Naprednega bloka. Pozivamo vse somišljenike k čim večji udeležbi!

Iz Ljubljane

u. Napredni volilci! Udeležite se volilnega shoda Naprednega bloka, ki se bo vršil v petek, 20. t. m. ob 8. uri zvečer v veliki dvorani Kazine. Posebnih vabil za ta volilni shod se ne bo pošiljalo in udeležiti se ga je častna dolžnost volilcev Naprednega bloka.

u. Opasnost za mestno plinarno. Vedno bolj se prikaže na dan z mestnega magistrata, kjer uganjata g. Pirce in Pust svoje strankarske orgije na veliko škodo ljubljanskega prebivalstva. Zadnji čas je vladni komisar pod pritiskom klerikalne more nastavlja v mestnih podjetjih ljudi, ki lahko postanejo na svojih službenih mestih usodni za ta podjetja. Tako se nam poroča, da so v mestnem vodovodu na vodilna montera mesta nastavlili ljudi, ki nimajo o vodovodni montaži niti pojma. Slično je z mestno plinarno, kjer se je odstavil izkušen plinarski mojster, na njegovo mesto pa postavil človek, ki preje plinske industrije še povohal ni. Po našem mnenju je legitimacija klerikalne stranke za tako važno mesto še ne more nuditi zadostne kvalifikacije. Ali se g. vladni komisar ne zaveda, v kako nevarnost lahko spravijo nezkušeni ljudje tako podjetje in vse prebivalstvo v bližnji okolici? Ako sedanjim mogočnejšim v mestni hiši uganjajo partizanstvo, naj so vsaj v toliko previdni, da s tem ne spravljajo v opasnost širši javni interesi.

u. Cercle français v Ljubljani odvarja s 3. oktobrom t. l. pouk v francoščini in sicer: I. tečaj za začetnike ob ponedeljkih in četrčkih od 18. do pol 20. ure; predava g. prof. Južnič; II. a tečaj ob torkih in petkih od pol 19. do pol 20. ure; predava g. prof. dr. Novak; III. b tečaj ob sredah od pol 19. do pol 20. ure. Predavatelj isti; III. a tečaj ob torkih in petkih od pol 19. do pol 20. ure; predava ga. Belc francosko slovnico v francoskem jeziku; III. b tečaj ob ponedeljkih in četrčkih od pol 19. do pol 20. ure, konverzacijski vodi gosp. baron Knorring. Obiskovalci tečaja bodo plačevali mesečno 25 Din, lahko pa obiskujejo več tečajev. Ti tečaji se bodo vršili na moškem učiteljskem na Resljevi cesti. Prijave sprejema služitelj g. Anton Dolenc ravnotan, pritično, in sicer 28., 29., 30. septembra in 1. oktobra od 17. do 18. ure. Prijavi se lahko po pošti z dopisnico; pristopi se lahko tudi prvi teden oktobra tega leta. — Odbor. 1406

u. Vpisovanje v telovadni tečaj TKD. »Atene« se bo vršilo v ponedeljek, tork in sredo, dne 26., 27. in 28. t. m. od 16. do 19. zvečer v pritličju mestne ženske razne gimnazije na Bleiweisovi cesti, kjer se zvečo tudi telovadne ure. Vršil se bo tečaj za dame in tečaj za šolsko dečo.

u. Akad. kipar Ivan Jurkovič je razstavil v izložbenem oknu optika Jurmana v Selenburgovi ulici reliefni portret pokojnega Ivana Majarona iz Borovnice. Delo je izvršeno v bronu ter je patinirano s srebrom. S tem delom stopa g. Jurkovič prvič pred slovensko javnost kot portretist in lahko rečemo, da se je zelo srečno uvel. Kdor je poznal portretiranca, mora pri-

Naša skrinjica

za obzinske volitve je 3 Napredni blok - 2. oktobra

znati, da je frapantno zadet. Delo je pa tudi brez ozira na podobnost umetniško zelo rafinirano izdelano in tehnično zanimivo. Mladi kipar, ki je absolvent dunajske specialne šole za kiparstvo na akademiji, se je stalno naselil v Ljubljani ter je v ožjem krogu svojih znancev našel takoj polno priznanje. Zastopnik je moderne šole, a se izogiba modnim pretiranostim, kar ga napravi simpatičnega. Čeprav se poslužuje v svojih delih rad elegantne stilizacije, ki nikdar ne krši mej, katere zahteva estetika, je izdelal portret na realističen način, kar odgovarja docela zahtevam portreta. Umetniku čestitamo k temu delu ter mu želimo še mnogo takih in večjih naročil.

u. Za koncert tenorja Šimona se vrši predprodaja vstopnic od včeraj, 27. t. m., v Matični knjižarni, Kongresni trg.

u. Pevsko društvo Ljubljanski Zvon. V sredo ženski, v petek moški zbor.

u. Izjava. Prejeli smo: »Vljudo Vas prosim, da zaradi jasnosti priobčite izjavo, da nisem istoveten z g. Hafnerjem, katerega je v razpravi proti g. Pesku predlagal njegov zagovornik dr. Tuma kot pričo, češ da se je g. Golmajer v kavarni Emona hvalil proti istemu, da je aretacija g. Peska delo g. Golmajerja. Zahvaljujem in beležim z odličnim spoštovanjem Mijo Hafner, bivši revizor Jadransko - podunavske banke.«

Shod Naprednega bloka za trnovski okraj

se bo vršil danes v sredo ob 8. zvečer v gostilni pri Sokliču (Pred konjušnico). Govore: dr. Dinko Puc, Ivan Tavčar in drugi kandidati Naprednega bloka. Pristaši Naprednega bloka se pozivajo k čim večji udeležbi!

u. K požaru v Spodnji Šiški smo prešli naslednje pojasnilo s prošnjo za objavo: Podpisani sem resnično prvi zapazil ogenj pri g. Petru Bizjaku v Spodnji Šiški, Celovška cesta št. 71 dne 24. septembra t. l. o polnoči. Oddal sem takoj dva strela v zrak kot alarm in obenem pričel klicati ljudi, da gori. Kako in kje sem na poslopju zapazil ogenj, sem tozadevno na razpolago pojasnil. — Ivan Menart, stražnik I. Ljublj. zavoda za straženje in zaklepanje.

u. Al' nis' ti Kori? Klepar Ernest J. z Glince je imel včeraj ponoči smolo, da ga je delavec Janez L. zamenjal s Korinom. J. je stal ponoči pred gostilno »Amerika« na Glincah, ko se mu je nenakrat približala neka temna senca. V tistem hipu ga je Janez že nahrulil, če ni morda Kori, a ni čakal odgovora. Dvignil je debelo palico in ga brez vsakega povoda treščil dvakrat po glavi. Udarca sta bila tako močna, da je Ernest padel skoraj po tleh. Janez se bo radi nočnega napada moral zagovarjati pred sodiščem.

u. Dva slaboumneža. Pasantom ob Ljubljani v šentpeterskem predmestju se je nudi včeraj kmalu po 12. nenavaden prizor. Proti Ljubljanci je prikorakal ob omenjeni uri srednje star, čedno običen moški, ki se je nakrat popolnoma s'kel in skočil v vodo. Nato je nag skakal po vodi semintja, se zopet oblekel in se skrival za drevesi. Mnogi, ki se je nabrala ob Ljubljani, le kmalu uvidela, da ima pred seboj slaboumnega človeka. Moški se je nato kmalu zopet s'kel in ponovno skočil v vodo. Nekdo izmed gledalcev je obvestil o dogodku poljansko stražnico. Policistom se je po dolgem trudu posrečilo nesrečnega spraviti v stran. V ojem so spoznali bivšega nadporočnika Alojzija R., stanujočega na Stari poti 15. Neznavec pa jim je pobeignil in je na o se v Vodnatu

Mehanična popravilnica čevljev tvrdke VOIKA popravi čevlje tudi drugih znamk takoj lično in poceni.

Nega zobovja na znanstveni podlagi

Cim živahnjeji je tok sline, tem bolj so očiščena usta. Ni dovolj samo zobna krtačica in voda. Zobna pasta »PEBECO« pospešuje tvorbo sline tako, da so odstranjeni izmed zobov tudi zadnji ostanki jedil.

PEBECO, pasta za zobe.

Od prehlajenja

se zelo hitro ozdravim. Zaužijem par Aspirinovih tablet Bayer, vložim se v posteljo, se dobro prenočim in nevarnost je odstranjena. Celo opasnih prehlad sem se obrnil, za kar se moram zahvaliti neprekosljivim

Aspirin-tabletam Bayer.

Pristnost in kvaliteto pa garantira samo originalni zavitek s modro-belo-rudečo gerancijsko znamko.

Ponos gospodinje Pristno srebrni jedilni pribor za 6 ali 12 oseb dobavljen F. ČUDEN, LJUBLJANA Prešernova 1

»zabaval« publiko. — Drugi nasrečnej je bil bivši učitelj N. iz Ptuj, ki ga je pripeljal brat v ljubljansko bolnico, da ga od-da na opazovalni oddelček. Pred Mestnim domom so bolnika naložili na rešilni voz. ki ga je odpeljal v bolnico, kjer ga pa niso sprejeli. Odpeljali so ga zopet nazaj do Mestnega doma, kjer pa je uenadoma dobil napad in v takem stanju pobeignil. Obveščen stražnik je nato bolnika izsledil v veži neke bližnje hiše, nakar so ga odpeljali na policijsko direkto, da se pomiri. Reveža je nato brat odpeljal zopet s seboj domov.

u. Nogavice najceneje pri Dobeicu, Pred škofijo 15. 188

u. Priporočila se delikatesna trgovina I. Buzzolini, Stritar-Lingarjeva u. 1416

OBLAČILA Ivrtke J. Maček Ljubljana, Aleksandrova 12 se najboljše in najcenejša.

Iz Maribora

a. Ljudska univerza v Mariboru prične s svojim kulturnim delom prihodnji teden in sicer 30. septembra s predavanjem prof. Baša o prazgodovini Maribora in okolice, čemur bo sledil v nedeljo izlet na Po-štelo ob Pohorju. Temu bo sledila večja serija zdravniških in državljanjskih predavanj. Za strokovne tečaje iz slovenščine, srbohrvaščine, ruščine se še sprejemajo prijave. Tečaji se pričnejo začetkom oktobra.

a. Veliko ljudsko slavo, priredijo mariborske Ciril - Metodove podružnice po glavni skupščini Ciril - Metodove družbe v nedeljo dne 9. oktobra v vseh prostorih Narodnega doma. Poleg godbe nastopijo združeni pevski zbori pod vodstvom Glasbene Matice. Na sporedu so nadalje deklamacije, dramatični prizori z živo sliko, tako da obeta ta prireditev postati velika slavnost, kakor so bile one iz predvoje dobe, ko je postal Narodni dom premapojen za prireditev Ciril - Metodove družbe. Seveda bo poleg duševne hrane preskrbljeno tudi za telesno razvedriljo v liknih šotorih, kjer bodo po dolgem času zopet stregle naše vrle Cirilmotodarice.

a. Violinski koncert bolgarskega virtu-za Saše Popova se bo vršil v petek 7. oktobra v Ožtovski dvorani. Skrbno in bogato sestavljeni spored ter velik umetniški sloves violinista jamčijo za prvovrstni koncertni užitek.

a. Velika invalidska tombola. Udruženje vojnih invalidov. Krajevni odbor v Mariboru, priredi v nedeljo dne 2. oktobra 1927 ob pol 3. popoldne na Trgu Svobode javno tombolo v korist najrevnejšim članom. Glavni dobitek so: Kompletno opremljena spalnica iz trdega lesa v vrednosti 10.000 Din, moško kolo v vrednosti 1500 Din, voz premoga v vrednosti 1000 dinarjev, vreča fine moke v vrednosti 500 dinarjev. Razen tega je še nad 500 manjših krasnih dobikov. Cena srečki samo 3 Din komad. Dobijo se v vseh trafikah v Mariboru in v pisarni Udruženja vojnih invalidov, Rotov. trg 6, vsako sredo, soboto in nedeljo od 9. do 11. Ker ima prireditev socialen in humanitaren namen, se naproša cenjeno občinstvo, da to prireditev v čim večjem številu in iz sočutja podpre. Vsem dobrotnikom in darovalcem pa se že vnaprej prav srčno zahvaljujemo za njihovo naklonenost. Vsa nadaljna darila in dobiki se lahko pošljejo ali dostavijo v navedenem času v invalidsko pisarno, odnosno se na željo pride iskat v trgovino ali na dom. V slučaju slabega vremena bo tombola drugo nedeljo.

Iz Celja

e. Članski sestanek krajevnega organizacije SDS za Celje danes, v sredo, dne 28. t. m. zaradi neke druge važne seje odpade.

e. Novi celjski ubožni svet. V zadnji seji celjskega občinskega sveta je bil izvoljen novi ubožni svet za mesto Celje, ki ga tvorijo naslednji člani: gg. Felician Karel, Kač Franc, Kager Konrad, Kos Martin, Lilek Emiljan, Pavlinič Franc, Špeglič Matija in Zabukovšek Josip st. Člani ubožnega sveta so nadalje župan, zastopniki posameznih verskih konfesij ter mestni fizik.

e. Francoski krožek v Celju si je izvolil na svojem rednem občnem zboru dne 23. t. m. sledeči novi odbor: predsednik g. Josip Smrtnik, ravnatelj Celjske posojilnice, podpredsednik g. odvetnik dr. Gvidon Sernec, tajnik g. prof. K. Zelenik, blagajnik g. bančni disponent Franc Jeglič, knjižničar g. prof. Josip Napotnik, člani odbora: g. vladni svetnik dr. Iv. Senekovič, preglednik računov ga. Ivanka Zupančičeva, upravitelja mestne dekliske osnovne šole, in g. primarij dr. Ivan Rajšp.

e. Pred novo sezono v celjskem mestnem gledališču. V celjskem mestnem gledališču se vršijo že dalj časa skušnje za vpriizoritev prvih oderskih del v novi sezoni, ki bo otvorjena začetkom oktobra s Cankarjevimi »Hlapci«. Tudi notranost gledališča, zlasti oder se sedaj modernizira.

e. Sokolska prireditev. Sokolsko društvo v Celju priredi v nedeljo dne 2. oktobra ob 15. popoldne javni telovadni nastop na dvorišču mestne osnovne šole v Celju. Pri telovadbi nastopijo vsi društveni oddelki. Pričakuje se častna udeležba od strani občinstva.

e. Spomin na koroski plebiscit. Podružnica Jugoslovenske Matice v Celju priredi v spomin koroskega plebiscita v soboto dne 8. oktobra zvečer v veliki dvorani celjskega Narodnega doma spominsko akademijo in naslednjega dne dopoldne prodajo znakov in cvetlic po mestu. Vsa narodna kulturna društva se vabijo na sodelovanje ter se prošjo zastopniki, da se udeležijo seje JM, ki bo v ta namen v petek dne 30. ob 6. uri zvečer v čitalniški sobi Narodnega doma.

e. Plesne vaje trgovskih nameščencev se prično v četrtek dne 6. oktobra t. l. v veliki dvorani Narodnega doma v Celju pod vodstvom priljubljenega plesnega učitelja g. Stane Jurko, ki je Celjanom že iz prejšnjih dob dobro znan. Vpisovanje se vrši točno ob 19. uri, vaje se prično ob 20. uri ter se vsi prijatelji in prijateljice plesa vabijo na polnoštevilno udeležbo, kajti poučevali se bodo najnovejši plesi ter naj nihče ne zamudi že takoj prvih vaj, da ne bodo drugi zaradi njih ovirani.

e. Dijaški kuhinji v Celju je daroval o priliki svoje poroke z g. Zoško Močnikovo, roj. Brinovčev, trgovko v Celju, g. Anton Fazarinc, trgovec v Celju, 300 Din.

e. Osebnost. Za naslednjo g. vero-učitelja prof. Kardinarja je imenovan na realni gimnaziji v Celju kot suplent g. Peter Kovačič, stolni vikar v Mariboru.

e. Pevcem in pevkan! Celjsko pevsko društvo vabi vse gg. pevke in pevce, ki še dosedaj niso sodelovali in ki imajo veselje do petja in rednega posejanja val, da se priglasijo pisмено ali ustmeno pri društvenem pevovodji g. Cirilu Preglju v mestni osnovni šoli ali pa v Benjamin Ipavčevi ulici 12.

e. Tatvina kolesa. Iz Celja nam poročajo: V ponedeljek dne 26. t. m. se je zgla-sil pri peku g. Radu Ferjanu na Polzehi brezposelni pekovski pomočnik Franc Kos, rojen leta 1905. v Oplotnici ter je prošil za delo. Ker je bilo mesto prazno, sta se z gospodarjem takoj pobotala za zaslužek. Nato mu je izročil gospodar kos kruha ter mu dal svoje kolo, da raznese kruh od-jemalcem. Ker se pomočnik do danes ni vrnil niti z izkupičkom, niti s kolesom, je gospodar zadevo naznanil orožništvu in policiji. Pred nakupom kolesa, ki ima šte-vilko 3.501.432, se svart.

K zaključku v Ženevi

Bilanca VIII. zasedanja Društva narodov

(Od našega dopisnika.)

Ženeva, konec septembra. Osmo zasedanje Društva narodov gre h koncu. Posamezni delegati so odšli že prej, v par dneh pa se razidejo vse delegacije. Izvršni je samo še nekaj formalnosti, plenum ima samo še sprejeti na javni svečani seji resolucije, ki so jih izdelale posamezne komisije. (Se je že zgodilo. Op. ur.) Nastopil je torej trenutek, da se naredi bilanca o letošnjem zasedanju.

Iz početka zborovanja je kazalo, da letošnji september v Ženevi ne prinese ničesar novega, ničesar pomembnega. Videti je bilo celo, da bo zasedanje poteklo v dolgočasju, brez zanimanja. Glede zadnje točke se prognoza ni izpolnila. Že kmalu po prvih sejah se je pokazala precejšnja bojevitost, za katero so poskrbele zlasti nekatere male države, nezadovoljne in ogorčene nad absolutizmom veseli v Svetu Društva narodov. Opozicija malih držav se je razodevala v besedah in dejanjih. Z besedami so kritizirali »koncert veseli«, ki se je po predvojnem vzorcu nanovo formaliral v palači Društva narodov. Posamezni govorniki so ugotavljali, da obravnavajo vesele vse važnejše probleme same med seboj in da prihajajo pred Društvo in Svet že z gotovimi zaključki. Plenumu pa prepuščajo samo neznatne, brezpomembne zadeve. Seveda te dokaj upravičene kritike niso prav nič izpremenile v Ženevi veljavnih šeg in običajev. Veliki bodo sklepali in odločali kot doslej, mali pa bodo poslušali in sprejemali kompromisne formule velikih sil. Svojo nezadovoljnost pa so pokazale male države, posebno tako zvani »nevtralcji« tudi z dejanjem. Zgodilo se je to predvsem pri volitvi novih članov v Svet Društva narodov, ko so baš male sile preprečile ponovno izvolitev Belgije, in sicer ravno zato, ker so Belgijo oficijelno kandidirale velesile (Anglija, Francija in Nemčija). Letošnji predsednik Društva narodov Guan je tudi na drug, jako šaljiv način povdaril, da mora vladati enakost med velikimi in malimi. Imenoval je namreč za skrutinatorja pri volitvah v Svet voditelja britanske in nemške delegacije, Chamberlaina in dr. Stresemanna, ki sta med splošno veselostjo malih morala na predsedniškem odru prestežati oddane glasove, torej opravljati veledržavniško delo, ki je bilo navadno priraheno kakemu zastopniku Liberije Kolumbije ali Avstrije. Za zabavo je torej bilo letos vsaj tisti dan poskrbljeno.

Mali so prišli na dan tudi z daleko sežnimi predlogi in osnutki, ki velikim niso bili nič kaj prijetni. Poljaki, ki se sami ne marajo šteti med male, a jih tja prištevajo drugi, so se pojavili z resolucijo, ki obsoja sleherni vojni kot mednarodni zločin. Nizozemci so izkopali iz groba rajni »ženevski protokol« iz l. 1921. in malo preobeleženega in napudranega okostnjaka pripeljali v sejo dvorana Društva narodov na precejšnje negodovanje glavnega pogrebca

Sira Austena Chamberlaina. Finci so predlagali ustanovitev posebnega fonda za finančno pomoč napadenim državam, članicam Društva narodov itd. Tako torej tudi senzaciji ni manjkalo.

Seveda je bil upor malih kaj kmalu potlačen. Do besede so po stari navadi prišlo zopet velesile. Vsi važnejši sklepi in resolucije, sprejete na letošnjem zasedanju so dejansko kompromisi med velesilami, do katerih je prišlo po dolgotrajnih, mestoma dramatičnih pogajanjih in debatah. Predlogi malih so se odstopili komisijam, od njih pa je — razen finskega predloga — na vse zadnje ostalo tako malo, da se prvotna oblika iz sprejetih formulacij nikakor ne da slutiti.

Iz prvotno nameravanega poljskega predloga se je rodilo nekaj povsem drugega. Poljaki so nameravali doseči svečano obsojdo sleherni vojni kot mednarodnega zločina. Sprejeta resolucija pa obsoja samo napadno vojno in ne predvideva za napadalec nikake kazni. Izkušnje kažejo, da se nihče ne bo priznal za napadalec, da je napadalec težko, skoro nemogoče dognati in da je kaj lahko izzvati »obrambno« vojno onemu, ki si je želi. S sprejetjem izpremenjenega poljskega predloga se torej ni vojni na nevarnost zmanjšala prav nič. Resolucija ne prinaša ničesar, kar ne bi bilo že v samem aktu Društva narodov. Svečanemu izglasovanju »poljske« resolucije se da kvečjemu priznati precejšnja moralna veljavnost. Narodi pa se zato še ne morejo zadržati v sladkih sanjah, da so kaj bolj varni pred vojno kot prej.

Večjega pomena kot obsodba napadalne vojne je resolucija o »varnosti in razorožitvi«, ki jo je izdelala tretja komisija kot kompromis med nemškimi in francoskim stališčem. Francoski zastopajo, kot je znano, načelo, da se razorožitev mora začeti izvajati šele, ko se reši vprašanje varnosti, ko bodo narodi uverjeni, da z razorožitvijo niso vrgli iz rok edinega in najboljšega jamstva za svoj obstoj in ohranitev neokrnjene državne samostojnosti. Nemci pa smatrajo, da se mora začeti izvajati razorožitev pred rešitvijo vprašanja varnosti, češ da je prinesla razorožitev sama s seboj največje garancije proti vojni. Kot se vidi, dve diametralno nasprotni filozofiji. Kompromis, sprejet v Ženevi, teh nasprotij sicer ne odstranjuje, kar se bo brez dvoma še izkazalo, vendar je preprečil, da se zasedanje ni razšlo v skrajno pesimističnem razpoloženju, in omogočil je, da se še to jesen zopet sestane razorožitvena predkonferenca, da se torej sklicanje svetovne razorožitvene konference ne odlašava z dnevnega reda. Optimisti upajo celo, da jo bo mogoče sklicati že l. 1928. To novo prebujenje nade, da se bo končno Društvo narodov le posrečilo praktično začeti z omejitvijo in znižanjem oboroženosti, je pač glavni in menda edini kolikor toliko važen uspeh VIII. zasedanja Društva narodov. Bodočnost bo pokazala, če tudi ta up ne splava po vodi, kakor se je zgodilo že s tolikimi lepimi načrti, skovanimi ob prelestnem Lemanskem jezeru.

ločena in ako ima dete, ki ga mora vzdrževati. Isto velja tudi za žene, ki žive v skupnem gospodarstvu z drugimi osebami, napram katerim imajo zakonske obveznosti vzdrževanja. V nasprotnem slučaju pripada službenki stanarina samo, ako dokaže, da je njen mož, ako ni aktiven ali upokojen državni uradnik, popolnoma nesposoben za vsako delo.

Osebam, ki imajo stanovanje od države ali od samoupravne ustanove, ne pripada stanarina.

Podrobne odredbe o polaganju strokovnih državnih izpitov bodo izdali poedini ministri. Za poedine stroke bo lahko odredbe več državnih izpitov, ki bodo pogoj za napredovanje v dotični stroki.

Nova uredba predvideva tudi strokovne izpite za zvaniki in v služitelje po potrebi službe.

Letna plača uradniškega pripravnika bo značala v I. kategoriji 7200 Din, v II. kategoriji 6000, v III. kategoriji 5400.

Iz življenja in sveta

Strahovit tajfun na Kitajskem

Pet tisoč mrtvih. — Mesto Jeungkong baje popolnoma uničeno. — 20.000 hiš razrušenih.

Iz Šanghaja poročajo o strašni katastrofi, ki je prizadela južno Kitajsko. Najbolj je trpelo mesto Jeungkong, 200 kilometrov južnozpadno Hongkonga, ki ga je tajfun malone docela uničil. Katastrofa je zahtevala, kakor posnemamo iz prvih vesti, ki pa jih je treba vzeti s precejšnjo rezervno, 5000 človeških žrtv. Večino njih je podsulo v podirajočih se hišah, mnogo pa se jih je utopilo v 400 čolnih, ki so se ob času katastrofe nahajali v ustju reke Jeungkong.

Po najnovejših vestih je podoba, da prva poročila o obsegu katastrofe niso pretirana. Brzjavke vedo namreč povedati, da se je v Jeungkongu porušilo okoli 20.000 hiš in da je mnogo tisočev ljudi brez strehe.

Drama na Oceanu

V londonsko pristanišče se je pripeljal v ponedeljek parnik »Mamari«, ki je trčil na svoji oceanski vožnji v ledeno goro, katere ga je hudo poškodovale. »Mamari« je vozil iz Nove Zelandije proti Falklandskim otokom. Na tem potu je z vso brzino zavozil v ledenik, ki je ladjo občutno poškodoval pod vodo. Naravnost nepojmljivo je, kako da ni rodil ta karambol na odprtem morju usodnejših posledic. Kapetan in moštvo so bili namreč v prvem hipu prepričani, da se bo ladja potopila in da bodo častniki, moštvo in pasajirji našli hladen grob v valovih.

Sunek je bil tako silen, da je ladja odskočila v velikem loku in pljusnila zopet v vodo. Nič ne videl ledene gore, ki se je nenadoma pojavila pred parnikom v višini 60 do 100 m. Le srečnemu naključju je pripisati, da je ladja zavozila s sprednjim delom v ledenik, ter na ta način očuvala svojo kompaktnost. Če bi se srečala ledena gora z ladjo ob boku, bi se »Mamari« sigurno potopil, tako pa so poškodbe za silo popravili in ladja je srečno dospela v domače pristanišče.

Nove vesti o Nungesserju in Coliju

Duši obeh heroičnih francoskih letalcev še vedno nista našli pokoja: čeprav je že minilo malone pet mesecev od tragedije Nungesserja in Colija nad Atlantikom in je izgubljena sleherna nada, da bi bila drzna letalca še pri življenju — se vendar pojavljajo vedno nove vesti o njuni zagonetni usodi.

Pred dnevi je francosko javnost pretresla vest, da so našli ob irski obali ostanke letala, ki izvirajo baje od »Bele ptice«. Malo verjetna vest, a vzlic temu so irske oblasti sklenile, da skupno s francoskim konzulom v Dublinu preiščejo vso stvar.

V zvezi s tem je zanimivo omeniti, da je pripovedoval 30. maja t. l. neki prebivalec irskega kraja Castle-Shannon, Michael Cassey po imenu, dopisniku londonskega lista »Daily Chronicle«, da je opazil 10. maja ob 10. dopoldne, kako diši morje ob obali po bencinu. Malo pozneje je zagledal na morski površini nenavaden predmet, ki so ga valovi polagala zanašali k obrežju. Dolgo je čakal, meneč, da ga bo morje vrglo na suho, toda kmalu so ga zagrnili valovi. Casseyu se je zdelo, da se ne »net vrti

in je mislil, da utegne biti kak propeler. In čudno, skoro v istem času je morje naplavilo steklenico, ki se je razbila ob čerih. Poiskali so črepinje in našli na njih fragmente neke francoske etikete. Kraj, kjer so opazili dozdnevni propeler, leži med Bird-Islandom in Banningarry-Leapom, poldrugo morsko miljo od obale pri Ballyheigu nasproti Carrigaholtu, ki leži v grofiji Clare. V tistem predelu je morje globoko kakih trideset metrov. Cassey je sporočil, kaj je videl, pristojnim oblastem, ki so pa stvar poročile ad acta. Takrat je namreč ves svet mislil, da sta se francoska letalca ponesrečila nad Novo Fundlandijo in so bili irski uradniki trdno uverjeni, da propeler, ki ga je videl Cassey, ne more izvirati od »Bele ptice«.

Amerika ne trpi fašistov

Iz Baltimora javljajo, da je odnorna upravna oblast, kateri se predlagajo v rešitev prošnje inozemskih državljanov za naturalizacijo, odklonila vloge 23 fašističnih Italijanov, ki so prosili za ameriško državljanstvo. Odklonitev je motiviral s tem, da se fašistična prisega ne sklada z dolžnostmi ameriškega državljanstva. Tajnik Dawis, pri katerem so skušali odbiti prošnje intervenirati, je izjavil, da se z odlokom naturalizacijske komisije popolnoma strinja in je še pristavil, da je odredil strogo preiskavo, ki bo dobila odmev celo v Ameriškem kongresu.

Omembra te preiskave se očitno nanaša na fašistično prisego, s katere ob razložitvijo hoče Dawis doseči, da ameriški kongres že a priori izključi fašiste od naselitve v Ameriki. Ameriška država pa poide še dalje in bo vžela državljanstvo vsem tistim naturaliziranim Američanom italijanskega pokolenja, ki so prisegli na fašistično formulo, katere Amerika ne priznava, ker nasprotuje njenim interesom in čustvom.

Dempsey pojde v pokoj

Zanimivosti s četrtkovnega boksarskega matcha.

Kakor smo že omenili v sobotnem poročilu o boju med Dempseyem in Tunneyem, je Tunney zmagal nad bivšim svetovnim prvakom Dempseyem v desetih rundah. Zmagal je le po točkah; vsi strokovnjaki, ki so prisostvovali matchu, so si bili edini, da je Dempsey, čeprav je njegov poraz nesporen, malone nemogoče poraziti s knock-outom. Narobe; vzlic vsemu njegovemu tehničnemu znanju bi bil Tunney v sedmem kolu skoro sam knock-out. Rešil ga je poraza — kakor se to čudno sliši — sam Dempsey. Le-ta je imel Tunneya v sedmi rundi že na tleh, baje celo 15 sekund (smel bi biti le 10 sekund!), pa vendar ga sodnik ni proglasil za premaganega! Zakaj ne? Ker se začno šteti sekunde šele tedaj, kadar je nasprotnik v nevtralnem pasu, t. j. v tistem ogli, ki je najbolj oddaljen od protivnika, ležečega na tleh. Dempsey je v razburjenosti pozabil na to dolžbo, sodnik je začel šteti 4 sekunde prepozno — in Dempseyu je zmaga ušla iz rok.

Zabeležili smo zadnjič tudi vest, da namerava Dempsey protestirati proti sodnikovim odločbam in vložiti rekurz na najvišji boksarski instanco. Podoba je, da si je Dempsey premislil, odnosno — kakor čitamo v drugih virih — sploh ni imel tega namena. Po končanem matchu je baje izjavil: »Bil sem pošteno premagan in ni mi na misli, da bi hotel opravičevati svoj poraz. Tunney je

boljši od mene, zato je zmagal. V sedmi rundi sem imel zlato priliko dobiti match — po moji krivdi se mi je izmuznila.«

Glasom poročil iz Newyorka je bil izid boja za nekatere prevnetne sportne fanatike usoden. Trije ljudje, ki so poslušali v radiu poročilo o poteku sedme runde, so od razburjenja umrli, štiri druge pa je zadela srčna kap pri poslušanju poročil iz ostalih rund. Tudi v Los Angelesu sta na enak način prišla ob življenje dva moža, tretjega, ki je ob čitanju rezultata matcha pred uredništvom nekega lista začel glasno vzklikati zmagovalcu, so pa Dempseyevi pristaši tako oklali, da so ga morali na smrt ranjenega prepeljati v bolnico.

Smrtonosen električni likalnik

Na Dunaju se je pripetil zadnje dni nenavaden smrtni slučaj zaradi uporabe električnega likalnika. Zidarjeva žena Karolina Eckerjeva je v svojem stanovanju z električnim likalnikom likala perilo. Bila je tako neprevidna, da je oprala kuhinjo in je stala na mokrih tleh. Ročaj likalnika je prijemala z vlažnimi rokami. Naenkrat je preskočil električni tok iz likalnika v desno podlaket, in je švignil od tam v noge, od tam pa se je izgubil v vlažnem podu.

Nezgoda je pobudila velikansko zanimanje. Posebna tehnična komisija, ki je pregledala napravo, je izjavila, da orodja za likanje ne zadene nobena krivda. Smrt je zakrivila izključno neprevidnost likarice, ki ni vedela ali pa ni dovolj upoštevala dejstva, da se z golo in povrhu še vlažno roko likalnik ne sme prijemati in da človek, ki ima opraviti z električno napravo, ne sme nikoli stati bos na vlažnih tleh.

Ce likaš perilo z električnim likalnikom, si iz previdnosti vselej natakni usnjene rokavice in pazi predvsem, da ne likaš v pralnici ali na prostem, kjer so tla vlažna. Vлага je, kakor znano, dober prevodnik električnega toka.

Bodočnost Evrope

Nemški profesor C. H. Hutter, astrolog in pisatelj knjig astrološkega značaja, je nedavno izdal knjigo »Deutschlands Schicksalswende«, v kateri obravnava bodočnost Nemčije, ki ji postavlja nastopne prognoze.

V Nemčiji in Franciji bodo nastopili v bližnji prihodnosti važni dogodki. Med leti 1929 in 1932 se bo pojavil v Nemčiji diktator, ki bo privedel državo na vrhunec moči in slave. Hindenburg bo v letih 1928-29 težko zbolel, leta 1930 pa bo najbrž umrl.

Dr. Stresemann bo izvršil leta 1930, veliko delo, ki bo pomenilo naravnost mejniki v nemški zgodovini. Francoskemu ministrskemu predsedniku Poincaréju se obeta posebno v letih 1931-32 žalostna doba. Leta 1932, bo Poincaré umrl. Njegova smrt bo žalostna, ker bo samotna. Zapustili ga bodo vsi njegovi sedanjí prijatelji. Dve leti pred Poincaréjevo smrtjo bo težko udarjen tudi zunanji minister Briand.

Hutter grupira usodo Nemčije tako-le: Od leta 1917. do 1926. — razpad. Od leta 1927. do 1932. — obnova, od leta 1933 do 1960 — procvit, od leta 1961 do 1988 ekspanzija, od 1989 do 2068: poslednja kulturna epoha Nemčije.

Leta 1928. bo prineslo nemškemu narodu velike boje, toda tudi velik napredek. Leta 1929. bo predvečer velikih dogodkov. Leta 1930. se pojavi smrt visoke osebnosti, a na njegovo mesto stopi nova osebnost, katerega življenje bo pomenilo za Nemce zlato dobo. Leta 1931. se bo Nemčija preobrazila ter bo s pomočjo Rusije dosegla velikansko slavo in moč. Francija in Italija bosta izgubili več dežel. Leta 1932. bodo važne konference, ki bodo stvorile po krvavih vojnah v Aziji, na Sredozemskem morju ter na vzhodu važne mirovne pogodbe, ki povedejo narode v mirovno dobo, trajajočo 28 let.

Leta 1934. bo važno posebno v napredku v aeronavtiki, Zrakoplovstvo bo začelo izpodrivati železnico. Sredi tega leta se obetajo konflikti s Francijo, Poljsko, Rumunijo in Češkoslovaško. Z letom 1935. nastopi doba velikega vpliva rusko-nemške zveze na svetovno politiko. Na Bavarskem se obnovi kraljestvo. Alzacija in Lorena postaneta neodvisna država. L. 1937. bo posebno težko za angleški imperij, kateremu bo grozil pogin. Leta 1938. bo vojno leto Nemčije z Anglijo. Leta 1939, sledi sporazum med Nemčijo in Anglijo, zlasti v vprašanju kolonij. Izbruhnila bo vojna na jugu Evrope, v kateri bo sodelovala tudi Rusija. Leta 1940. pride do zveze evropskih narodov, leta 1942. pa nastopi doba miru, v kateri se Losta posebno povzdignili Nemčija in Rusija.

× Krava ustavila brzovlak Drazdene Lipsko. Te dni se je pripetil na železniški progi blizu Lipskega precej nenavaden incident. Ob 16. uri je drvel proti Lipskemu brzovlak, ki je prihajal iz Drazden. Pri Borschungu pa je zdrijala krava po železniškem tiru in je drvela smrti naravnost v zrelo. Strojevodja, ki je videl položaj, je takoj potegnil zavoro in ustavil vlak ter na ta način rešil kravi življenje, njenemu lastniku pa žival. Brzovlak je imel radi oprave s kravo na progi 25 minut zamude.

× 200.000 dolarjev odškodnine! Najvišje sodišče v Newyorku je te dni razpravljalo o tožbi dr. Josepha Yocuma, enega izmed najslavnejših newyorkskih kirurgov. Tožitelj je pred petimi leti potoval na železniški družbe »Interborough Rapid Transit«. Njegov vlak je imel nezgodo, Yocum je bil ranjen in na posledične te rane je naposled izgubil vid. Zato je tožil družbo za odškodnino. Sodišče je tožbi ustrelo in je obsodilo družbo na plačilo 200.000 dolarjev odškodnine (11 milijonov Din).

Vprašanje revizije uradniškega zakona

Še nekatere podrobnosti iz projekta uredbe, katero je izdelala komisija v ministruvstvu pravde

K pregledu, ki smo ga objavili v nedeljski številki o vsebini projekta nove uredbe o izpremembi uradniškega zakona, podajamo danes še naslednje podrobnosti:

Pravica do polne pokojnine zapade šele po 35. letih aktivne državne službe s položenim državnim strokovnim izpitom in po triletni pripravniški službi, ki se ne šteje v pokojnino. Dejansko bo moral torej državni namestenc služiti do polne pokojnine 38. let.

Pravo do osebne pokojnine se doseže po 10 letih državne službe, a do rodbinske pokojnine po 5 letih državne službe.

Vse uradništvu bo na novo razvrščeno z upoštevanjem novih napredovalnih rokov, ki se bodo računali od dne položenega državnega strokovnega izpita. Vsem uradnikom bo odbita triletna pripravniška doba, ki se jim ne bo vračunala ne v stopnjo, ne v skupino. Na ta način bo mnogo uradnikov vrženih v nižje skupine, izjemo bodo tvorili sodniki, ki ostanejo tudi po novi uredbi v doseženi skupini, in sicer tako dolgo, dokler jim ne potече rok za višjo skupino.

Nekatere odredbe nove uredbe so predlagane direktno ad personam, to se pravi z njimi se favorizirajo prav določene osebe na visokih položajih uradniške hijerarhije. Tako n. pr. preide beograjski policijski direktor (upravniki grada) v I. skupino I. kategorije. Nekí inspektorji za agrarno reformo preidejo iz II. kategorije v I. skupino I. kategorije, čeprav nimajo niti potrebne kvalifikacije za I. kategorijo. Šefi kabinetov predsedništva vlade in ministarstva zunanjih del dobe 3. skupino I. kategorije. Po drugi strani doseže lahko 3. skupino I. kategorije samo ena četrtina gimnazijskih ravnateljev, ostale tri četrtine ostanejo v 4. skupini I. kategorije. Pač pa bodo predsedniki prvostopnih sodišč prejeli položajne plače 3. skupine.

Sodniki prvostopnih sodišč preidejo v 6. skupino po 7, v 5. po 12. in v 4. po 17. letih aktivne državne službe po položenem sodniškem izpitu.

Starešine sreskih sodišč in drž. pravdniki, ako izpolnijo v svoji skupini rok višje skupine sodnikov prvostopnih sodišč, prestopijo v to skupino, a pri tem jim ostane možnost, da še naprejujejo po ostalih načelih uradniškega zakona.

Profesorji srednješolskih in njim enakih zavodov preidejo v 7. skupino po 4, v 6.

po 7, v 5. po 12. in v 4. po 17. letih aktivne državne službe po položenem proforskem izpitu.

Učitelji meščanskih šol preidejo v 4. skupino II. kategorije po 3, v 3. po 8, v 2. po 14. in v 1. po 20. letih aktivne državne službe po položenem izpitu.

Učitelji ljudskih šol preidejo v 4. skupino po 4, v 3. po 10, v 2. po 18. letih aktivne državne službe po položenem definitivnem izpitu. Definitivnim namestencem, ki nimajo državnega izpita in onim, ki so ga položili v krajšem roku od 3. let, se bo računalo čas za avtomatično napredovanje po odbitku 3. let državne službe in v smislu predpisane šolske izobrazbe.

V položajne skupine poedinih zvanj lahko napreduje namestenc na izpraznjeno višje mesto samo, ako je odslužil v doseženi skupini najmanjši rok službovanja, ki je za to skupino predpisan. Nova uredba odreja te najmanjše roke, v kolikor za posamezne stroke ni drugače predpisano, nastopno: v I. kategoriji za 7. skupino 5 let, za 6. skupino 8 let, za 5. skupino 12, za 4. in ostale 15. let. V II. kategoriji za 4. skupino 5 let, za 3. skupino 8 let, za 2. skupino 12, za 1. skupino 15 let. V III. kategoriji za 3. skupino 5 let, za 2. skupino 10, za 1. skupino 15 let.

Roki za I. kategorije ne veljajo za predsednika in člane državnega sveta, glavne kontrole, predsednika, podpredsednika in člane kasacijskega in apelacijskega sodišč, za predsednike okrožnih sodišč, za šefe diplomatskih misli, za velike župane in profesorje univerze.

Napredovanje bo zaviselo od proračunske možnosti. Ko bo uradnik izpolnil vse zakonske predpise in pogoje, bo moral čakati glede napredovanja čutiel, da bo dana proračunska možnost.

Stanarina bo v prvih 3. letih ista, kakor je bila doslej v prvih 6. letih in sicer: prva 3 leta I. kategorija 1800 Din, II. kategorija 1500, III. kategorija 1020. V nadaljnjih 9 letih I. kategorija 2100 Din, II. kategorija 1800, III. kategorija 1500. Redna stanarina uradnikov prvih 3. skupin I. kategorije ostane neizpremenjena 3600 Din.

Ako sta mož in žena državna uslužbenca v istem mestu, jima pripada samo ena stanarina, in sicer povečana. Državni uslužbenki pripada redna ali povečana stanarina, ako je vdova oziroma, ako je zakonskim potom

Parada »Rdeče mladine«

se je vršila v začetku tega meseca v Moskvi. Vse organizacije komunistične mladine, kakor tudi sportni in vojaški klubi so defilirali na Rdečem trgu pred delegati sovjetske vlade. V sprevedu je bilo tudi mnogo mladih amatev, opremljenih in oboroženih strogo vojaško, kakor bi hoteli dokazati, da proletarijat ne pozna več neenakosti: spolov in problema ženske emancipacije. — V nedeljo se nam je primerila z gornjim tekstom neljuba pomota. Tekst je bil namreč namenjen slik, ki jo danes priobčujemo pri metranju pa ga je tiskarski škrt podvalil pod drugo sliko, priobčeno v članku »Kongres Ameriških legij v Parizu«. Prosimo c. čitatelje, naj nam pomoto oprost. Besedilo pod tisto sliko se mora glasiti: »Glavna ladja notredamske cerkve v Parizu, v kateri so se ameriški legionarji udeležili spominjskih cerkvenih svečanosti.«

Odgoden novinarski kongres

V nedeljo bi se bila morala vršiti v Slovenskem Brodu glavna skupščina Jugoslovenskega novinarskega združenja. Za skupščino je vladalo izredno veliko zanimanje, tako da se je zbralo v Brodu okrog 150 članov, ki so zastopali še nad 300 drugih članov. Radi krize, ki so jo povzročili beograjski člani JNU, pa se glavna skupščina ni mogla vršiti, ker vodstvo ni hotelo riskirati, da pride do dejanskih spopadov in celo do razpada organizacije.

Jugoslovensko novinarsko združenje je razdeljeno na pet sekcij: ljubljansko, zagrebško, sarajevsko, novosadsko in beograjsko. Dočim vse ostale sekcije normalno delujejo, vladajo v beograjski sekciji vseh šest let, kar obstoji Udruženje, neprestani spori, tako da so imeli novinarski kongresi z beograjsko sekcijo samo do sedaj mnogo več opravka kakor z vsemi drugimi skupaj. Tekom letošnjega leta se je konflikt tako poostrel, da je prišlo do razpada in da sta nastali v Beogradu dve sekciji JNU. Obe se med seboj srdito pobijata in vodita polemiko tudi v časopisju. Umevno je, da tri pi radi tega celo Udruženje, ki ima svoj sedež v Beogradu in mora biti precejšen del funkcionarjev Centralne uprave JNU iz Beograda.

Na nedeljsko skupščino sta prišli obe sekciji nepomirjeni in obe z namenom, da pridobita za sebe tudi druge sekcije, ki pa se v spore beograjskih novinarjev nečejo vmešavati. Vodilni funkcionarji Centralne uprave gg. dr. Dežman in Kovačič iz Zagreba ter gg. Smolej in Vitrant iz Ljubljane so poskušali doseči kompromis, a dvodnevna prizadevanja so ostala brezuspešna. Ker je radi tega napetost med članstvom vedno naraščala in se je bilo bati neželjenih dogodkov, ki bi nujno dovedli do razpada v Udruženju, je Centralna uprava sklenila glavno skupščino odgoditi in v tem času znova poskusiti s pomirjenjem razburjenih uuhov.

Glavna skupščina je tako trajala samo par minut. Otvoril jo je ob 6. zvečer v sokijski telovadnici podpredsednik JNU gospod Stanko Vitrant, ki je po kratkem pozdravu dal besedo g. Slavku Vodušarju iz Zagreba, da je prečital sklep Centralne uprave o odgoditvi glavne skupščine. Ze med čitanjem je dvignila nezadovoljna skupina beograjskih novinarjev silen trušč, ki se ni polegla niti takrat, ko je podpredsednik dal besedo zastopniku te skupine gospodu Bogdanovcu. Da prepreči grozeče izgrede, je g. Vitrant v smislu sklepa Centralne uprave glavno skupščino zaključil, nakar so odšli iz dvorane vsi novinarji razen 25 — 30 Beograjčanov. Ti so hoteli skupščino nadaljevati na svojo roko, a so naposled le uvideli, da je to nemogoče, nakar so samo razpravljali o korakih, ki naj jih sedaj stori.

Tekom noči so skoro vsi novinarji zopet odpotovali iz Broda, ki si je reprezentante jugoslovenskega časopisja predstavljal peč malo drugače. Centralna uprava JNU si bo sedaj prizadevala, da vendarle doseže kompromis, nakar bo sklicala novo glavno skupščino najbrž tekem meseca novembra.

Naši onstran granic

Obsodbe „subverzivnih“ Slovencev

Josip Gabršček obsojen na šest let ječe in 40.000 lir globe.

Nastopil je čas kazenskih razprav proti subverzivnim Slovincem . . . ki so šli čez mejo!

Josip Gabršček, doma s Tolminskega, je bil obsojen deliktov po § 160. novega javnovarstvenega zakona, ker je šel čez mejo koncem leta 1926. iz političnega motiva brez vsake polne listine ali drugega tej enakoveljnega dokumenta. Italijanski poročilo o razpravi proti Gabrščku v Trstu pravi, da je prišla državnemu pravdniku šele nedavno (!) ovadba, da je šel čez mejo pri Godoviču Josip Gabršček, znan fanatičen slovenski propagandist, ki je bil pod trajnim (!) policijskim nadzorom. Zbežal je v glavem zaradi tega, ker je policija izsledila glavne ekspozente iredentističnega slovenskega društva „Orjune“ in je zaplenila vse dokumente iz tajnega arhiva. V Ljubljani je opazil Gabrščka tudi italijanski konzul (!). Gabršček je opisan zlasti kot tajnik političnega društva „Edinosti“, čki vzdržuje suverenost SES v Julijski krajini, Gabršček je razvijal iredentistično in protitalijansko delovanje. Državni pravdnik Tromby je kar divjal proti Gabrščku in zahteval najstrožjo kazensko povdorko, da take vrste ljudje ne zaslužijo nobenega obzira. Sodišče je obsodilo nato Josipa Gabrščka na šest let in 40.000 lir globe.

To sodišče je sodilo tudi Marija Simonetti-ja iz Podgore, ki je tudi odšel v Jugoslavijo brez vsake polne listine. Marij Simonetti, ki je bil izvoljen tudi za župana v Podgori pri Gorici, je opisan kot nevaran komunist. Obsojen je na štiri leta ječe in 25.000 lir globe.

p— Premišljen je učitelj Marij Strekelj iz Klanca v Istri v San Salvatore Monferato v pokrajini Alessandria.

p— Trgatev na Goriškem je pričela te dni. Po Brdih je napravila toča vinogradnikom veliko škodo, po vipavskih vinorodnih krajih pa bo vinska letina precej dobra.

p— Tržaški svedrovcji so vlomili v blagajno praplovne družbe Tripicovich in odnesli 30.000 lir.

p— Na lastavice prizarjajo Italijani v Primorju v jeseni lov in nebroj koristnih ptic postreljajo in polove, ko se odpravljajo v južne kraje. Obstojajo sicer neki posebni zakonski predpisi v varstvo lastavic, ali za to se nihče ne zmeni, lovijo in streljajo jih poljubno.

p— Velika škoda tare Kraševce, povsod se vprašujejo, kako se bodo preživeli čez zimo. Letina je strašna. Kmet jemlje že več mesec pri trgovcih na upanje. Kraški trgovci imajo razupanega blaga po sto do dvestotisoč lir. Če bo trta kaj bolje obrodila, bo treba dati ves zaslužek trgovcu. In kaj potem? Za prašiče ni krme, otave ni, kako torej prerediti živino? Potrebna bi bila nujna pomoč iz Rima. Za javna dela bi se morala odšteti velika vsota, da bi kaj zalegla. Pašistični prvaki vedno obljubljajo,

jo, da bodo pomagali Kresu, sedaj je prilika, da pokažejo, da niso njihove besede samo prazne obljube!

Šah

Gigantska borba med Capablanca in Aljechinom

Buenos Aires, 27. septembra. s. Dvوماتch med svetovnim prvakom Capablancu in Aljechinom postaja vedno bolj napet in utrudljiv. Četrta partija, ki je bila v 40. potezi prekinjena v nekoliko boljši poziciji za Capablancu, je končala remisa. Danes sta sedla k peti partiji, ki pa je zopet bila odgodena, ker je Aljechin nekoliko bolan. Odigrala se bo najbrže pojutrišnjem.

V naslednjem priobčujemo prvo partijo šahovskega dvomatca, ki je bila igrana dne 16. septembra in ki je kakor znano končala z zmago Aljechina.

Beli: Capablanca.	Črni: Aljechin.
1. e2 — e4.	e7 — e6
2. d2 — d4.	d7 — d5
3. Sb1 — c3.	Lf8 — b4
4. e4 × d5.	e6 × d5
5. Lf1 — d3.	Sb8 — c6
6. Sg1 — e2.	Sg8 — e7
7. 0—0.	Le8 — f5
8. Ld3 × f5.	Se7 × f5
9. Dd1 — d3.	Dd8 — d7
10. Se3 — d1.	0 — 0
11. Sd1 — e3.	Sf5 × e3
12. Lc1 × e3.	Tf8 — e8
13. Se2 — f4.	Lb4 — d6
14. Tf1 — e1.	Sc6 — b4
15. Dd3 — b3 (boljše bi bilo Dd3 — d2, tako da obid črni kmet)	
16. Ta1 — c1.	Dd7 — f5!
17. Te1 × c2.	Sb4 × c2!
18. g2 — g3.	Df5 × f4
19. Te2 — e2.	Df4 — f5
20. Db3 — b5.	b7 — b6
21. h2 — h4.	h7 — h5
(Črni grozi T × h4.	Te8 — e4
Df5 — g4 + in mat v treh potezih)	g3 × h4.
22. Le3 — d2.	Te4 × d4
(Sedaj ne sme črni več žrtvovati stolpa na h4, kajti beli ima močan odgovor Te2 — e8 + in beli kralj dobi s tem prosto polje e2)	
23. Ld2 — e3.	Td4 — d3
24. Le3 — e5.	Td8 — d8
25. Le5 × d6.	Td8 × d6
26. Te2 — e5.	Df5 — f3
27. Te5 × h5.	Df3 × h5
28. Te1 — a8 +.	Kg8 — h7
29. Db5 × d3 +.	Dh5 — g6
30. Dd3 — d1.	Td6 — e6
31. Te8 — a8.	Te6 — e5
(Kljub enakemu številu kmetov je končnica za belega nevzdržna)	
32. Ta8 × a7.	c7 — c5
33. Ta7 — d7.	Dg6 — e6
34. Dd1 — d3 +.	g7 — g6
35. Td7 — d8.	d5 — d4
36. a2 — a4.	Te5 — e1 +
37. Kg1 — g2.	Dd6 — c6 +
38. f2 — f3.	Te1 — e3
39. Dd3 — d1.	Dc6 — e6
40. g3 — g4.	Te3 — e2 +
41. Kg2 — h3.	Dd6 — e3
42. Dd1 — h1.	Dd8 — f4!
43. h4 — h5.	Te2 — f2
beli preda.	

Porota

Marihor, 27. septembra.

Madžar Tot, ki je razmesaril svojo ženo, obsojen v smrt na vešalih

Marihorska porota, ki je sicer znana po krvolovnih zločinih, katere mora soditi skor pri vsakem zasedanju, je razpravljala danes vnovič po 1 letu zverinski zločin komaj 26-letnega pešestnika Ladislava Tota iz Pine pri Spodnji Lendavi. Ladislav Tot se je septembra 1925 poročil s posestnikovo hčerko Rozalijo Tot, ki je bila njegova daljna sorodnica. Njeni sorodniki so bili sicer proti poroki, a hčerka je bila z obdolžencem tedaj že noseča in se je nato morala poročiti. Zakon med sorodniki pa navadno ni srečen. Tudi obtoženi Tot je začel svojo mlado ženo kmalu po poroki mrzeti in ji očital, da ni oče otroka, ki sta ga pričakovala. Zena mu je sicer zatrjevala, da ni imela nikoli s kom drugim opraviti in tudi pozneje po izvedbe so izkazale, da je to res, nasprotno pa je imel Tot drugod svojo ljubico. Družinski prepirom so sledili pretepi in žena je morala mnogokrat bežati na dom k svojim staršem. Lani v avgustu sta se zakonca Tot na nedeljo, ko sta prišla od mase, zopet skregala. Obtoženi je nato odšel z družbo v klet, žena pa k svojim staršem. Zvečer se je žena vrnila, pomolila kravo in se vlegla. Čez nekaj časa se je vrnil obtoženi mož in pričel prepri. Očital je svoji ženi, da je hodila k neki ciganki po nasvete, kaj naj stori, da jo bo mož zopet ljubil. Stara ciganka je baje nasvetovala, naj odtrga liste z jelše, na kateri rastejo dve veji navskriž tako, da v vetru škripljeta. Te liste naj skuha v mleku, s tistim mlekom naj si umije oči, usta in spolovila in naj da to piti možu, ki jo bo potem zopet ljubil. Zena mu je baje to dala piti, in jo je zato Tot usodno noč klical na odgovor, če se je radi tega že opravičila pri njegovi materi. Iz tega je nastalo prerekanje, tekot katerega je obtoženi zagrabil nož in zabodel ženo v vrat.

Kaj se je dalje godilo, se obtoženi ne spominja več. On se je nato preoblekel, postavil k mrtvi ženi luč in šel s svojo materjo na orožniško stanočo v Dolino, kjer je povedal, kaj se je zgodilo. Orožnika sta nato našla mrtvo ženo ležečo v sredi sobe na trebuhu. Bilo je vse okrog krvav, tudi postelja in razmetano perilo. Drugi oči sta zdravnik ugotovila, da je dobila rkojina nič manj kakor 13 ran. Storitve je svojo žrtev naravnost razmesaril. Zvezal ji je lice, vrnil okrog in okrog in ji najbrže sedaj, ko je hotela z zadnjimi močmi še uiti, čez in čez prerezal še hrbet. Mesarije je moral biti strašno in divje, kajti zločinca se je pri tem celo skril in skril nož. Zdravnik, sodna izvedenca, sta ugotovila, da se je morala med obtožnim Totom in njegovo pokojno ženo vršiti ljuba borba na življenje in smrt, kajti pokojnica je imela vsa polno vrezin okoli ust do kosti. Ko se mu je izmikala, jo je rezal po licih, ustih in bradi in ji končno prerezal vrat, ko je slučajno dvignila glavo. Smrt je nastopila že po 3 ali 4 minutah in bi tudi zdravniška pomoč ne mogla več rešiti življenja. Tudi po rokah je bila pokojna na več krajih porezana. Morilec Ladislav Tot je stal pred porotniki lani, 22. septembra. Zaslišane so bile

številne priče, vendar celotno zasliševanje ni prineslo posebnih novih momentov. Neke sosedje je potrdila, da je pokojna žena res kuhala jelšovo skorjo, pomešano z mlekom, da bi s to pljazo zopet pridobila izgubljeno možjevo ljubezen. Obtoženca je razbremenjevala mati, katere ljubljenc je zatrjevala, da je nekoč pedel z drevesa in se mu zato večkrat zmede. Državni pravdnik je zatorej predlagal, da obtoženca preidejo psihijatri, če je duševno normalen. Poleg tega je zahteval tudi zaslišanje ciganke, ki je nasvetovala ali kuhala pljazo za ljubezen. Senat je usvojil predlog in razpravo preložil. Tako je Ladislav Tot ravno dve leti po poroki in eno leto po prvi razpravi prišel danes vnovič pred porotnike.

Psihijatri ljubljanske univerze so po skoraj enoletnem opazovanju izjavili, da je Tot popolnoma normalen in da je izvršil zločin v afektu. Danes so bile zaslišane ponovno vse priče, med njimi tudi ona ciganka, ki je zadnjič manjkala. Ta je impovedala v lepi prekmurski slovenščini, da je res kuhala za ljubosumno ženo »zdravila«. Porotniki so z desetim glasovi potrdili krivdo umora, nakar je bil Tot obsojen na smrt na vešalih.

Dopisi

ST. VID PRI GROBELNEM. Lep in prijeten vtis naredi na vsakega prenovljeno šolsko poslopje. S precejšnjimi gmočnimi žrtvami so jo po zaslugi upraviteljstva in šolskega odbora v zidarskem in tidi mizar-skem oziru temeljito prenovili. — V nedeljo, 2. oktobra, priredi CM podružnica srečolov z domačo zabavo pri Vugi. Krasnih in res praktičnih dobitkov je nad 300. — Zbirka knjig za našo javno ljudsko knjižnico razveseljuje raste po neumornem delovanju čebelice Tilke. V kratkem se bo vršila težko pričakovana otvoritev. — Gledališki oder se marljivo pripravlja za zimsko sezono. Ustanovilo se je prostovoljno gasilno društvo, ki že zbira darove za nabavo potrebne materijala. — Pred dnevi so pričeli s trgatvijo. — Hmeljarji so pridelali precej hmelja zelo dobre kvalitete. Nizke cene jih zaenkrat še odvračajo od prodaje. — S sadno letino smo splošno zadovoljni. Da bi le davčni višak odnehal!

JESENICE. Prostovoljno gasilno društvo na Jesenicah si je nabavilo novo priklono motorno brizgalno, ki je stala 84.000 Din. Blagoslovitev se je vršila 8. septembra. Ku-movala je županja ga. Čufarjeva. Ob tej priliki se je načelnik g. Neuman zahvalil vsem dobrotnikom, ki so k tej prepotrebni napravi s prostovoljnimi prispevki ali na drug način pripomogli. Zvezni tajnik g. Ho-jan iz Ljubljane le dobro pogodil razpo-

loženje občinstva, ko nam je s svojim, v srce segajočim govorom obrazložil pomen gasilskih društev. Pri slavnosti je brezplačno svirala godba K. d. d. Veselica se je morala zaradi slabega vremena preložiti. Vršila se je 18. t. m. Posebno pozornost so vzbudila leseniška dekleta. Obličena v narodno nošo so se pripeljala na veselico z vozom, v katerega je bil vprežen vol. Pevsko društvo »Sava« je zapelo nekaj prav izbranih pesmi. Godba sokolskega društva z Jesenic pa je svirala krasne koncertne in plesne točke. S hvaležnostjo objavljamo, da sta se tudi te dve društvi našemu povabilu za brezplačno sodelovanje polnoštevilno odzvali. Pred veselico je naše društvo priredilo. reklamni obhod skozi Jesenice in Savo. Motorna brizgalna je bila priklopljena k avtomobilu g. Paara, voz s cevni pa k avtomobilu g. Pretnarja. Oba gospoda sta dala avtomobila brezplačno na razpolago. Po obhodu se je vršila kratka vaja, da se je moglo občinstvo prepričati o brezhibnem delovanju nove brizgalne.

KOČEVSKA REKA PRI KOČEVJU. Zadržnja »Gotscheer Zeitung« prinaša članek iz Kočevske Reke, v katerem se znani dopisnik brdsko pritožuje nad volilnim rezultatom zadnjih skupščinskih volitev ter posuje one volilce ki so volili demokratsko stranko. G. dopisnik naj bo prepričan, da se bo število glasov za demokratsko stranko vedno večalo, kajti časi se spreminjajo in ljudstvo ne bo vedno volilo tako, kot bi bilo po volji gotovi gospodi. Če g. dopisnik tega ne more umeti, obžalujemo, v ostalem pa naj bo prepričan, da si bomo volilci demokratski njegov »Pini« dobro zapomnili.

SOSTANJ. Prejšnjo nedeljo, dne 18. t. m. smo imeli v Sostanju redko slovesnost blagoslovitve in otvoritve novega prizidka k osnovni šoli, ki je nadvse lepo uspeša. Ob 10. so šli otroci pod vodstvom učiteljskega, duhovniškega, občinskih odbornikov mestne občine šostanjske z županom v sprevedu in z godbo na čelu iz cerkve pred šolo, kjer je že čakalo mnogo občinstva na mašo na prostem. Pred mašo je imel g. dekan škalski Rotner lep cerkven nagovor o pomenu blagoslovitve in šolstva sploh. Mašo je opravil g. katehet Karo, peti so učenci osnovne šole, vmes pa je igrala mašne pesmi tovarniška godba. Po maši je iz-

vršil blagoslovljenje g. dekan Rotner ob asistenci domačega župnika in kateheta. Po blagoslovljenju je župan mestne občine g. Fr. Vrečko s primernim nagovorom in pozdravom izročil ključ šolskemu upravitelju Martinu Vrečku, ki je obljubil varovati poslopje s svojimi učiteljstvom z zaupanjem da bo obrodilo kulturno delo med tem zidovjem obilo dobrega sadu. Učenka 6. razreda Marija Pukmajster je deklarirala »Pozdrav«, učenec 3. razreda Zvonko V. pa »Zahvalo«. Oba sta žela mnogo odobravanja od strani občinstva. Po govorih je zaigrala godba »Lepo našo . . .«, zbor učenec pa je zapel »Bože pravde«. V imenu občinske šolske uprave je govoril g. obl. šol. nadzornik Vrščaj, v imenu sreskega poglavarja g. komisar Eiletz, v imenu drugega učiteljstva pa g. ravnatelj tuk. mešč. šole Hrčbernik. Po otvoritvi je bila skromno obdarjena vsa šolska mladina (okrog 500), v netranjosti poslopja pa se je vršila zakuska, ki jo je priredila mestna občina gostom. Tudi tam se je izrekla v napitnicah marsikatera resna beseda v vzpodbujanje vseh merodajnih faktorjev za povzdigo dobre šole. Med gosti smo opazili gg. obl. šol. nadzornika Vrščaja, komisarja Eiletza, nadalje dolgoletno bivše učiteljstvo na tej šoli: sreskega nadzornika Koropca iz Maribora. Šol. uprav. Lukmana, tajnika ter dolgotrajnega ravnatelja Trobeja in učitelja J. Vrečka, ki živita v pokolu v Šostanju, nadalje učiteljstvo iz šostanjskega okraja in mnogo drugega občinstva. Potek slavnosti je bil nadvse zadovoljiv in bo ostal vsem navzočim v najlepšem spominu!

PRAGERSKO. Dne 13. 9. je bil občni zbor tukajšnjege piparskega kluba, ki je nepolitično društvo; a jako agilno. Ves njegov čisti dobiček je namenjen našim šolobveznim otrokom za knjige. Dobil je letos zopet vsak otrok drugega razreda zastoj čitan-ko, ki je najdražja izmed vseh šolskih potrebin. Društvo vodi g. strojevodja Lončarič. V prvi vrsti je njegova zasluga, da ima društvo velike uspehe na kulturnem polju. Klub pa ima tudi svoj pevski zbor pod vodstvom g. učitelja Planerja, ki nas razveseljuje ob priliki raznih prireditvev s svojim ubranim petjem. Čisti dobiček se zbira za omenjene knjige, ostalo pa bo dobrodošlo za božičnico.

Genjenim damam naznanjam, da sem otvorila modni salon za klobuke v Vošnjakovi ul. št. 4

(bivša Cesta na gorensko železnico) in se jim tem potom najvjudneje priporočam. Neobvezen ogled zaloge Vas bo prepričal o solidnosti izdelkov in nizkih cenah. Sprejemam tudi klobuke v popravilo in preoblikovanje.

Z odličnim spoštovanjem Ana Šulc.

„JUNIPER“

francosko žganje je najboljšo sredstvo proti revmatizmu, glavobolu, zobobolu, trganju, želodčnim boleznim itd. Dobi se povsod!

Glavna zalogi:

Vitimir Dolinšek

Celje, Gosposka ulica št. 26

Tovarna POHIŠTVA

I. I. NAGLAS, Turjaški trg št. 6

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnega pohištva po najnižjih cenah.

Moško perilo!

Za izdelovanje vseh vrst finega mehkega in škrobljenega moškega perila po meri priporoča se cenj. občinstvu

Konfekcija moškega perila

R. Z. PAJK — Celje

Dolgopolje št. 9 a, vila Winter.

Izkoristite si svoj svobodni čas!

Brez posebnega strokovnega znanja si boste zagotovili sijajen zaslužek s prodajo državnih vrednostnih papirjev na mesečna odplačila.

Vpoštejavo se samo inteligentne dame in gospodje. Samo pri nas je moči mnogo zaslužiti, ker je naše podjetje največje in najbolj kulantno in ker je samo pri nas vsak kupec gornjih papirjev obenem brezplačno zavarovan za slučaj smrti na zneske od Din 10.000 do Din 50.000.

Izrabite to sijajno priložnost in javite se takoj.

Prodaja državnih papirjev

Split, Narodni trg br. 11/a

Poštanski pretinac 126.

Vjudno sporočam, da sem preuredil in opremil svoj mlin z najnovejšimi stroji, tako, da bodem izdeloval prvovrstno moko. Sprejemam v mlev ali zamenjavo zopet vsako množino žita. Imam v zalogi vedno svežo moko iz prvovrstne banaske pšenice, katero nudim po najugodnejših dnevnih cenah. Priporočam se svojim stari in novim odjemalcem, katere zagotavljam točne in solidne postrežbe. Valjčni mlin Fran Juvan, Srednje Gameljne.

Pazi, čitaj!

Brez mnogo truda zaslužiš dnevno po nekoliko stotin dinarjev, ako se baviš s prodajo državnih vrednostnih papirjev na broke.

Pismene ponudbe na

Jugoslovensko Rudolf Mosse a. d.,

Beograd, Terazije štov. 25

pod šifro „Veliki dobitak“.

Mestna hranilnica ljubljanska

odda v najem za 1. november 1927 večji trgovski oz. pisarniški prostor

v Dalmatinovi ulici št. 13 poleg hotela Štrukelj.

Pojasnila se dobe med uradnimi urami pri upravitelju v Mestni hranilnici.

1043

Na drobno Na veliko
Specijalna trgovina vozičkov in koles

Sprejema v popravilo vozičke, kolesa, šivalne stroje. Ponikljanje, lakiranje, avtogenično varenje.

ZEMELROK OTON

Lastna tovarna Glince - Tržaška c.

Prodajalna Marijin trg 8.

Zahvala.

Za izraze sožalja in dokaze sočustvovanja ob smrti naše zlate matere se za nadvse častno spremstvo na njeni zadnji poti, za krasno petje, poklonitev vencev in cvetja vsem iskreno zahvaljujejo rodbine

Prelovec, Vončina, Kosmač.

+

Potrti globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom in znanecm, da je po dolgi, mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere naša nepozabna mati, stara mati, sestra in teta, gospa

Josipina Kodelja

mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb blagopokojne se vrši v sredo dne 28. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Krakovska ulica št. 10 na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 27. septembra 1927.

Žalujoče rodbine:

Grabrijan, Bizjak, Kodelja.

J. O. Curwood:

Preganjana žena

Roman.

Značilno je skomignil z rameni v svitu zvezd in nasmeh mu je zaigral na obrazu.

»To je skoro umor,« se je ustrašil Aldous.

»Ne, to ni umor,« je mirno odvrnil Mac Donald. »Več nego dvojice ali troje namah jih ne ostane zunaj; te odpraviva najprej. Kakor hitro se začujeta najina strela, prhite ostali na pomoč — in vse, kar sledi, bo zelo preprosto. Saj mislim, da na sto yardov ne zgrešite moža, Johnny?«

»Ne zgrešim ga.«

Mac Donald je vstal.

»Malo na okoli še poidem, Johnny.«

Nato je bil Aldous dve uri sam. Slutil je, zakaj stari Donald ne more spati in kam je odšel, in predstavljal si ga je sedečega pred stare kolibico v dolini, zaliti s svetom zvezd, kako se pogovarja z Janinim duhom. In v teh dveh urah se je pripravil na stvari, ki jih je obetalo bližajoče se jutro.

Ura je bila malone tri, ko se je Mac Donald vrnil; bila je štiri, preden je zbudil Jano, in pet, ko so pozajtrkali in je Mac Donald vstal, da bi se odpravil s svojim daljnogledom na goro. Aldous je opazil, da je Jana nekaj minut na samem govorila z njim, in je

obenem videl, kako je s svetlini očmi in željnim izrazom obličja poslušala starca, ko je on govoril. Ni se začudil, ko ga je silila, naj spremi Mac Donald.

»Dve dvojici oči vidita več od ene, John,« mu je prigovarjala. »Zame ni tu nevarnosti — in mimo tega vaju lahko vidim, če ne pobegnem ali če se vama ne skrijem.« Nekam prisljleno se je zasmejala. »Jelite, Donald, da ni nevarnosti zame?«

Stari lovec je zmajal z glavo.

»Nevarnosti ni, toda — samotno vam bo,« je dejal.

Jana je nastavila svoja lepa usta tesno na Aldousovo uho.

»Rada bi bila malce sama, dragec,« je šepnila. Nekaj skrivnostnega v njenem glasu mu je ubranilo, da ni vprašal, zakaj, in ga je primoralo, da je odšel z Mac Donaldom.

Čez tri četrti ure sta prispela do odrastka gore, s katerega sta imela, kakor je bil Mac Donald napovedoval, razgled v dolino in na jarugo, po kateri so bili večerj popoldne dospeli v ta kraj. Zgodnje megle so še nizko visele na zemljo, ko pa so jele kopneti v solnčnih žarkih, se jima je miljo za miljo naglo odgrinjala vsa čudovita panorama. Čim svobodnejši je postajal razgled, tem očitnejše razočaranje se je zrcalilo na Mac Donaldovem obrazu. Še pol ure po tem, ko so se megle razgubile, ni niti izpregovoril, niti ni odstavil daljnogleda z oči. Aldous je videl, kako so miljo od njiju trdije jeleni prešli dolino. Kmalu nato je opazil na travnatem pobočju gibajočo se kosmato stvar, o kateri je vedel, da mora biti medved. Molčal je vse dotlej, ko je stari Donald pobesil daljnogled.

»Osem milj daleč vidim po dolini in nikjer ne opazim žive duše,« je odgovoril Mac Donald na njegovo vprašanje. »Mislim sem, da

bodo že tukaj, Johnny!«

Nešteto krat se je Aldous ozrl proti taboru. Dvakrat je zagledal Jano. Zdaj je nameril daljnogled v tisto stran. Nikjer je ni bilo videti. Skoro vznemirjen je vrnil daljnogled Mac Donaldu.

»Nikjer ne vidim Jane,« je rekel.

Mac Donald je pogledal. Pet minut je meril z daljnogledom na tabor. Nato ga je počasi obrnil proti zapadu in zamolkel vzklík mu je planil iz ust, ko je nagnil daljnogled in se je ozrl na Aldousa.

»Johnny, pravkar je šla v sotesko! Izginila je v njej baš tisti mah, ko sem jo ujel v daljnogled!«

»Šla je — v sotesko!« je prestrašeno poskočil Aldous. »Mac — Mac Donald je vstal in je stopil k njemu. Nekaj pomirjajočega je bilo v hrčnem smehu, ki je prihajal iz globine njegovih prs.

»Prehitela naju je!« se je heheta. »Bog in bogme, to dekletce nama je kos. Niti slutil nisem, zakaj me je toliko izpraševalo o vsem. In sem ji povedal, Johnny, natanko sem ji opisal, kje v soteski je moja votlina — tako natanko, da bi jo težko zgrešil, kdor bi je šel iskati. Vprašala me je, kako daleč je do nje, in sem ji dejal, da je pol ure. Šla je k votlini Johnny — šla je tja!«

Tako govoreč je spravil svoj dolgi daljnogled. Videč, da Aldous še vedno napeto zre proti soteski, poln začudenja in morda celo strahu, je dodal:

»Bolje bo, da greva za njo. Quade in Rann ne moreta priti preje nego čez dve ali tri ure in dotlej se lahko zdavnaj vrneva. Špet se je zasmejal s svojim čudnim hrčnim smehom. »Ta nama je kos, Johnny, temeljito nama je kos. In pogumna je, čudovito pogumna, da se je sama upala tja!«

Naročila in wa dopise, liče se malih oglasov, je pošilja na Oglasi oddelek Jutra, Ljubljana, Prešernova 4. Tel. št. 2492

Mali oglasi, ki služijo v porredovalni in socialni namene občinstva: vaka beseda 50 par. — Najmanjši znesek Din 5.—. Pristojbina za sifro Din 3.—.

Mali oglasi

Uje pristojbina je upodla li obem z razpisom, se cer na oglašje priobajo. Čekovni račun pošla hranilnica Ljubljana, št. 1182.

ženitve, dopisovanja in oglašje trgovskega ali reklamnega značaja: vaka beseda Din 1.—. Najmanjši znesek Din 10.—. Pristojbina za sifro Din 5.—.

Službo dobi

Fotogr. pomočnika
dobra rešitelja takoj
sprejem v stalno službo.
— Istotako sprejem tudi
učenca

Mešar. pomočnika
ki je zmožen za prodajo
mesa na drobno, sprejme
takoj Jakob Jesih, mesar
v Ljubljani. Vse drugo po
dogovoru 29638

Pek. pomočnika
marljivca, treznega in do
brih izvečnega pri peka
riji, kakor tudi pri parni
peči, sprejem proti pri
merni plači Alojzij Sprin
ger, Trebnje. 29635

Oskrbnika
za vinograd, brez otrok,
z osemno pravico, ker bi
imel tudi gostilno, sprej
mem. Pismene ponudbe na
oglasni oddelk »Jutra«
pod »Oskrbnik«. 29690

Poslovojinjo
z kavčico, sprejme trgovina
z specializirano in manufak
turno. Upoštevamo samo take,
s prvotnimi sprečevali in
brezhibno preteklostjo. Po
nudbe na oglasni oddelk
»Jutra« pod »Zavarovanje«. 29661

Trgovskega vajenca
krepkega, kmetičkih starih,
z vsaj 8 razr. ljudske šole
ali 3 razredoma meščanske
šole, sprejme v učenje ta
koj trgovina z meščanskim
blagom Stanko Lenarčič,
Nova vas pri Rakeku. 29590

Mizar. delovodjo
ali družabnika sprejem v
tovarno za splošno mizar
stvo. Ponudbe z navedbo
dosedajne prakse na oglas
ni oddelk »Jutra« pod sifro
»Mizarstvo«. 29671

Hlapca
poštenega, k par konj
sprejme takoj vsakega trg.
Puntar, Logatec štev. 41.
29613

2 čevljarska pomoč
nika in prešivalno
sprejme takoj v stalno
službo Marlene Franc, Sp.
Šiška, Aljaževa 7. 29607

Potnike
zanesljive in poštene za
stopanje in agente sprejme
proti dobri proviziji tvornica
ca pijšč. Ponudbe pod sifro
»Zanesljiv 28« na oglasni
oddelk »Jutra«. 29630

2 pek. pomočnika
enega starejšega, ki je do
brih izurjen pri peči in
enega mlajšega, kateri je
pripravljen razstaviti kruh
strankam, sprejem. Re
klamacije na prvotne de
klaracije z dobrih priporočil.
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 29693

Pekovski pomočnik
popolnoma izurjen in sa
mostojno delavce dobi lepo
službo kot namestnik več
krat odsotnega mojstra. —
Ponudbe, oziroma predstavi
tje se je takoj v Mariboru
— Aleksandrova cesta 19.
29687

2 pek. pomočnika
enega starejšega, ki je do
brih izurjen pri peči in
enega mlajšega, kateri je
pripravljen razstaviti kruh
strankam, sprejem. Re
klamacije na prvotne de
klaracije z dobrih priporočil.
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 29693

2 pek. pomočnika
enega starejšega, ki je do
brih izurjen pri peči in
enega mlajšega, kateri je
pripravljen razstaviti kruh
strankam, sprejem. Re
klamacije na prvotne de
klaracije z dobrih priporočil.
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 29693

2 pek. pomočnika
enega starejšega, ki je do
brih izurjen pri peči in
enega mlajšega, kateri je
pripravljen razstaviti kruh
strankam, sprejem. Re
klamacije na prvotne de
klaracije z dobrih priporočil.
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 29693

2 pek. pomočnika
enega starejšega, ki je do
brih izurjen pri peči in
enega mlajšega, kateri je
pripravljen razstaviti kruh
strankam, sprejem. Re
klamacije na prvotne de
klaracije z dobrih priporočil.
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 29693

2 pek. pomočnika
enega starejšega, ki je do
brih izurjen pri peči in
enega mlajšega, kateri je
pripravljen razstaviti kruh
strankam, sprejem. Re
klamacije na prvotne de
klaracije z dobrih priporočil.
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 29693

2 pek. pomočnika
enega starejšega, ki je do
brih izurjen pri peči in
enega mlajšega, kateri je
pripravljen razstaviti kruh
strankam, sprejem. Re
klamacije na prvotne de
klaracije z dobrih priporočil.
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 29693

2 pek. pomočnika
enega starejšega, ki je do
brih izurjen pri peči in
enega mlajšega, kateri je
pripravljen razstaviti kruh
strankam, sprejem. Re
klamacije na prvotne de
klaracije z dobrih priporočil.
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 29693

2 pek. pomočnika
enega starejšega, ki je do
brih izurjen pri peči in
enega mlajšega, kateri je
pripravljen razstaviti kruh
strankam, sprejem. Re
klamacije na prvotne de
klaracije z dobrih priporočil.
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 29693

2 pek. pomočnika
enega starejšega, ki je do
brih izurjen pri peči in
enega mlajšega, kateri je
pripravljen razstaviti kruh
strankam, sprejem. Re
klamacije na prvotne de
klaracije z dobrih priporočil.
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 29693

2 pek. pomočnika
enega starejšega, ki je do
brih izurjen pri peči in
enega mlajšega, kateri je
pripravljen razstaviti kruh
strankam, sprejem. Re
klamacije na prvotne de
klaracije z dobrih priporočil.
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 29693

2 pek. pomočnika
enega starejšega, ki je do
brih izurjen pri peči in
enega mlajšega, kateri je
pripravljen razstaviti kruh
strankam, sprejem. Re
klamacije na prvotne de
klaracije z dobrih priporočil.
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 29693

2 pek. pomočnika
enega starejšega, ki je do
brih izurjen pri peči in
enega mlajšega, kateri je
pripravljen razstaviti kruh
strankam, sprejem. Re
klamacije na prvotne de
klaracije z dobrih priporočil.
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 29693

2 pek. pomočnika
enega starejšega, ki je do
brih izurjen pri peči in
enega mlajšega, kateri je
pripravljen razstaviti kruh
strankam, sprejem. Re
klamacije na prvotne de
klaracije z dobrih priporočil.
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 29693

2 pek. pomočnika
enega starejšega, ki je do
brih izurjen pri peči in
enega mlajšega, kateri je
pripravljen razstaviti kruh
strankam, sprejem. Re
klamacije na prvotne de
klaracije z dobrih priporočil.
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 29693

2 pek. pomočnika
enega starejšega, ki je do
brih izurjen pri peči in
enega mlajšega, kateri je
pripravljen razstaviti kruh
strankam, sprejem. Re
klamacije na prvotne de
klaracije z dobrih priporočil.
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 29693

2 pek. pomočnika
enega starejšega, ki je do
brih izurjen pri peči in
enega mlajšega, kateri je
pripravljen razstaviti kruh
strankam, sprejem. Re
klamacije na prvotne de
klaracije z dobrih priporočil.
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 29693

2 pek. pomočnika
enega starejšega, ki je do
brih izurjen pri peči in
enega mlajšega, kateri je
pripravljen razstaviti kruh
strankam, sprejem. Re
klamacije na prvotne de
klaracije z dobrih priporočil.
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 29693

2 pek. pomočnika
enega starejšega, ki je do
brih izurjen pri peči in
enega mlajšega, kateri je
pripravljen razstaviti kruh
strankam, sprejem. Re
klamacije na prvotne de
klaracije z dobrih priporočil.
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 29693

2 pek. pomočnika
enega starejšega, ki je do
brih izurjen pri peči in
enega mlajšega, kateri je
pripravljen razstaviti kruh
strankam, sprejem. Re
klamacije na prvotne de
klaracije z dobrih priporočil.
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 29693

2 pek. pomočnika
enega starejšega, ki je do
brih izurjen pri peči in
enega mlajšega, kateri je
pripravljen razstaviti kruh
strankam, sprejem. Re
klamacije na prvotne de
klaracije z dobrih priporočil.
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 29693

2 pek. pomočnika
enega starejšega, ki je do
brih izurjen pri peči in
enega mlajšega, kateri je
pripravljen razstaviti kruh
strankam, sprejem. Re
klamacije na prvotne de
klaracije z dobrih priporočil.
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 29693

2 pek. pomočnika
enega starejšega, ki je do
brih izurjen pri peči in
enega mlajšega, kateri je
pripravljen razstaviti kruh
strankam, sprejem. Re
klamacije na prvotne de
klaracije z dobrih priporočil.
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 29693

2 pek. pomočnika
enega starejšega, ki je do
brih izurjen pri peči in
enega mlajšega, kateri je
pripravljen razstaviti kruh
strankam, sprejem. Re
klamacije na prvotne de
klaracije z dobrih priporočil.
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 29693

2 pek. pomočnika
enega starejšega, ki je do
brih izurjen pri peči in
enega mlajšega, kateri je
pripravljen razstaviti kruh
strankam, sprejem. Re
klamacije na prvotne de
klaracije z dobrih priporočil.
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 29693

2 pek. pomočnika
enega starejšega, ki je do
brih izurjen pri peči in
enega mlajšega, kateri je
pripravljen razstaviti kruh
strankam, sprejem. Re
klamacije na prvotne de
klaracije z dobrih priporočil.
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 29693

2 pek. pomočnika
enega starejšega, ki je do
brih izurjen pri peči in
enega mlajšega, kateri je
pripravljen razstaviti kruh
strankam, sprejem. Re
klamacije na prvotne de
klaracije z dobrih priporočil.
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 29693

2 pek. pomočnika
enega starejšega, ki je do
brih izurjen pri peči in
enega mlajšega, kateri je
pripravljen razstaviti kruh
strankam, sprejem. Re
klamacije na prvotne de
klaracije z dobrih priporočil.
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 29693

2 pek. pomočnika
enega starejšega, ki je do
brih izurjen pri peči in
enega mlajšega, kateri je
pripravljen razstaviti kruh
strankam, sprejem. Re
klamacije na prvotne de
klaracije z dobrih priporočil.
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 29693

Elektromonterja

sprejem. Naslov v oglas
ni oddelku »Jutra«. 29739

Zastopnik

za Ljubljano, Kranj, Celje
in Ptuj sprejem. Imajo
naj prakso v poslovanju s
privatnimi strankami. Kav
cija za prejem kolekcije
v gotovini ali garancijem
pismu. Naslov v oglasnem
oddelku »Jutra«. 29648

Fina šivilja

bodi šivat na deželo k
boljšim družinam. Naslov
v oglasnem oddelku »Jutra«. 29642

Šivilja

dobro izurjena v šivanju
perila in oblek, bodi šivat
na dom. Naslov v oglas
ni oddelku »Jutra«. 29641

Zastopnik

z znanjem slovenskega in
nemškega jezika sprejme
mo. Javilo naj se v pone
deljek od 3—5 popoldne v
hotelu »Slon« v Ljubljani. 29696

Podstranski zaslužek

podim uradnikom in dru
gim inteligentom. Dopise
na oglasni oddelk »Jutra«
pod »Zavarovanje«. 29652

Potniki!

Plačam 130 Din. Iskanje za
sopotovanje s potnikom, ki
potuje stalno z avtomobil
om po Sloveniji in ima
majhno kolekcijo. Ponudbe
na oglasni oddelk »Jutra«
pod »Hermes 19«. 29617

Prodajalka

z večletno prakso šteli slu
žbe v modni trgovini. Izu
jena je tudi v aranžiranju
siloht. Ponudbe na oglasni
oddelk »Jutra« pod sifro
»Arancierka«. 29646

1000 Din

dam tistemu, ki mi pre
skripi stalno in dobro slu
žbo. — Naslov v oglasnem
oddelku »Jutra«. 29632

Knjigovodja

z osemletno prakso, šteli
službe. Zmožen je samo
stojnega knjigovodstva ter
vseh drugih pisarn. opravil.
Cenjene ponudbe na oglas
ni oddelk »Jutra« pod sifro
»Vesten 16«. 29674

Šofer

začetnik, išče službe. Gre
tudi za majhno plačo. Po
nudbe na podružnico Jutra
v Mariboru pod »Zanesljiv«. 29690

Krojači in šivilje

Dobra moč išče postla pri
boljši kolekciji za trajno
dolo. Izurjen dobro izde
lovati fenske in modre ob
leke ter uniforme. Vstopim
takoj. Naslov v oglasnem
oddelku »Jutra«. 29659

Dekle

ki zna kuhati in pospravl
jati, išče službe k manjši
družini. Nastop po dogovo
ru. — Naslov v oglasnem
oddelku »Jutra«. 29633

Natakarica

z večletno prakso, šteli
službe v boljši gostilni k
je v Sloveniji. Nastop lahko
takoj. Ponudbe na oglasni
oddelk »Jutra« pod sifro
»Vesten«. 29639

Kuharica

stara 25 let, z gospodinjsko
šolo, šteli službe pri manjši
obitelji. Cenjene ponudbe
na oglasni oddelk »Jutra«
pod »Takoj ali pozneje 28«.
— Takoj ali pozneje 28«. 29646

Železniški uradnik

v pokloju, šteli službo ku
rirja, potnika ali silčno.
Ponudbe na oglasni oddelk
»Jutra« pod sifro »Zanesljiv«. 29631

Šiviljo

ki je že delala v krojaških
ateljih, sprejme takoj K.
Pušnik, Tavčarjeva ul. 3.
29681

Hotelska sobarica

želi premeniti službo. Cenj.
ponudbe na oglasni oddelk
»Jutra« pod sifro »Zanes
ljiva sobarica«. 29686

Boljša gospodinja

vajena otrok, išče službe.
Gre tudi kot pomoč gospi
dinji ali v trgovino. Po
nudbe proti na oglasni od
delk »Jutra« pod »Nasto
pim lahko takoj«. 29655

Maldo dekle

pridno pošteno, ki zna
kuhati in vasa druga hišna
dela opravljati, išče službo
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 29600

Gospodinja

z dovršeno meščansko in
obratno šolo, išče primerne
službe v pisarni ali trafiki.
Ponudbe na oglasni oddelk
»Jutra« pod »Pridna 99«. 29699

Šivilja

izkušena, gre k dobri rodni
ni, kjer ji dopolnje poma
gala v hiši brezplačno, po
polodni pa hodila praktič
ni v kak modni salon. —
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 29688

2 perfektni kavarj.

natakarici
iščeta službe izven Ljub
ljane. Nastop lahko tak
oj. — Naslov v oglasnem
oddelku »Jutra«. 29695

Šivilja

izkušena, gre k dobri rodni
ni, kjer ji dopolnje poma
gala v hiši brezplačno, po
polodni pa hodila praktič
ni v kak modni salon. —
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 29688

Trgovski pomočnik

srednje starosti, dobro iz
urjen, želi premeniti svojo
večletno službo v špicer
sko, manufakturno ali
majhno stroko. Nastop bi
tudi kot vodja podružnice
špicerjske ali mešane stro
ke. Naslov v oglasnem od
delku »Jutra«. 29685

Prokur

Francosčina
in klavir
postoje dipl. strokovnja
ci. Informacije od 1. do
4. ure. Naslov v oglasnem
oddelku »Jutra«. 29624

Madame et made moiselle

Juvenčič reprensent leura
legons de français à partir
du 1er octobre. Gospodst
ska cesta 4/III. 29609

Nemščina

Dama s državnam izpitom
za nemščino in francosč
j